

Tertia etas mundi

Sodomia & Gomora atq; cinitates & lie ob nepharij peccati vindictas & domino phibent succense. solo loth cum duabus filiis ac vro liberato. eum omnibus aduentantibus cotumeliam faciebant. Ideo deus uniuersam regionem simul extermicare fecit. Cum enim abraham esset non agintanoue anno accepit legem circumcisio[n]is recepit etias reprobationem de ysaac nascituro. Eodem q[ue] tempore venientibus sero duob[us] angelis versus Sodoma; loth per humana; atq; benigna; sedens in forib[us] cinitatis ad invitandum pauperes quibus visis occurrit rogans & cogens eos ut inclinarent in domu sua; cu[m] sero esset. Qui ingressi domu eius. ois populus sodomoꝝ circu dederunt domu loth dicentes vt produceret eis illos iuuenes intendentis abuti eis duas filias suas virgines ad utendu[m] eis ne illis iuuenibus hospicio receptis talem iniuriam facerent. Qui nolentes audire. sed q[ui] si rumpentes ostium. sed angeli introduerunt loth in domu. & illos omnes percaesserunt cecitate. vt ostium innenire non possent. predixeruntq[ue] angeli subversionem sodome fieri. & cum iucasse hoc loth gentis suis contempserunt. demu[m] duxerunt angeli loth vrorem & duas filias eius de cinitate precipientes vt in montem se saluas facerent. nec retro aspicerent. pergentibus ante cum vro sperasset retro contra angelos preceptu[m] & cinitatis cura; habere videtur continuo versa fuit in statu[m] salis. pluteq[ue] desuper sodomam & gomoram & alias cinitates ignem & sulphur deinde subuerse sunt & versa est regio in lacum saluum & sterilem que dicitur mare mortuum. Ascendentem autem in montem & ibi in auer-

Solum xxiiii

tem loth. inebriaverunt filie patrem suu[m] & maior cum eo se ebrio se comiscens concepit et eo et peperit Noab filium. Minor idem faciens concepit ex eo & peperit filium quem vocavit amon & quibus amonite & moabite. hec getes in valle Syrie habitauerunt.

Tertia igitur etas incipit in Abrahamate & durat usq[ue] ad David sicut hebreos. 940. annis. sed sicut lxx. inter praecccc. xl. ubi etiam patriarcharum nostrorum qui verum deum coluerunt historia incipit. Abraham itaq[ue] pater multitudinis gentium & thare in h[ab]ur caldeorum nascitur. anno mundi sicut hebreo. 245. sicut septuaginta interpres. 3184. Vir prudens & rerum diuinaturum humanarumq[ue] eruditissimus primus deum cunctarum creatorem pronuncians. propter quod caldei in eum surgentes & chaldea migrare coegerunt. Qui abraham eductus a patre suo Thare de h[ab]ur caldeorum venerat in aram. ibi q[ui]s habitanti precepit ei dominus dicens. Egressu[m] de terra tua & de cognatiōe tua & de domo patris tui. & veni in terram quam monstrauero tibi. Postq[ue] Abraham redisset de occidente quinq[ue] regum assiriorum qui ceperant Loth. occurrit ei melchisadech rex Salem qui erat sacerdos dei summi. offerens panem & vinum. cui abraham dedit decimas omnium spoliorum benedixit abrahe qui subdiderat ei inimicos. H[ab]uc melchisadech dicunt hebrei finisse Sem filium. Vnde primogenitum & vituisse usq[ue] ad tempora abrahe. tunc apparuit abrahe deus & promisit ei filium quem multiplicaret sicut stellas celi.

Tertia

etas

mundi

*Linia Christi
Abraham*

*xviii
Sarah pulchra pri-
ma uxor Abrahæ*

*Cethura secunda
uxor Abrahæ*

Zamram

Iectan

Median

*Ismahel uxor ei⁹
Egiptia genuit du-
os filios*

Labaioth

Cedar

*K*ray prima uxor Abrahæ dñi sterilis tandem gratia diuina fecundata parit ysaac nonagaria mulier sancta. Cethura secunda uxor abrahæ et habuit sex filios sapientia ornatos et industria. hæc duxit Abrahæ post mortem Saræ nomina filiorum. zam ram. iectan. median. madian. jesboth et sue. Agar concubina abrahæ ysmahel mulier eius egyptia genuit duos filios. Iste ysmahel filius Abrahæ quem peperit agar egyptia ancilla sara. a quo ysmahelitarum genus. qui postea agareni postremo saraceni dici sunt. electus est de domo paterna cum matre. quia ludebat ante ysaac. id est incitabat eum ad idolatriam et ad orationem ymaginum quas faciebat de luto. quod videns Saræ dicebat ei hæc ancillam et filium eius. Cum natus esset ysmahel quem pater in duodecimo anno circumcidì voluit illum sara et ancq; proprium filium diligebat. Sed ysaac sibi nato ab eius amore dedinavit. Quas itq; abrahæ ut in aliam regionem transmitteret. q;

Mundi
in hoc caldero aram fecit igne a deo. I. Apo-
tles p[ro]p[ter]e fuisse in igne a deo. I. Apo-
t[olus] suis in flum. filio dicitur. I. Apo-
t[olus] a thare p[re]ce suo nacio: q[ui] fuit in flum.
in ar[ea] me[dit]opotamie. Denou[m] m[od]estus fuit in
ar[ea] sarac[en]i et familia et suba fuit in egypto.
Et h[ab]uit in sacerdotib[us] obia. Et n[on] v[er]o
deinde venit p[er]th[em] apol[itus] in egypto.
aut in d[omi]nico. Sicut autem famos v[er]o
aut in egypto m[od]estus fuit in denou[m] f[ac]tis
m[od]estus p[er]g[ra]m fuit in terra egypti. q[uod] d[icitur]
debet in terra ch[air]a. Et a[n]c]e fuit in
reip[ublica] missio. Et q[uod] reges egypti d[ic]t[ur] co-
capto circa ad[ea] f[or]t[er]es y[er]usalem fuit in egypto.
Tertia etas mundi. 384.

l[et]is auctoribus
n[on] n[on]age
da rete ob-
distructa h[ab]et
filium. zom
2 g[ra]m con-
ia genit[us] du-
perit aga-
tus. qui po-
trus est de domo paternae cum matre iudea
am t ad orationem ymaginem profectu[m] ad
filium eius. Cum name f[ac]t[ur] in ab[us]o quoniam
f[ac]t[ur] iara. t[em]p[or]um p[ro]p[ter]ium filium habet. So-
f[ac]t[ur] ab[us]e ut in aliis raptae transirent

Tertia etas mundi

cum ad etatem peruenisset. mater ei uxorem e-
gyptiam coniunxit. et qua filios procreauit.

Solum xxiiii

qui omnem terram ab eufrate ad mare rubrum
positam usque tenuerunt

memphis vel Chairum

Memphis nunc Chyrū dicta regia Egi-
ptior[um] quam tested dyodoro scilo lib.
hysto. sedo Ogelous rex egypti condi-
dit. Et a filia eius memphis deno[rum]ata. Ambi-
tus stadior[um] centū et quinquaginta vib[er]e oīm
egipti p[er]clarissimā opportuniori toti[us] eius ore
loco ubi nilus scissus in plures pres efficit for-
mam delete. Quo sit ut tanq[ue] in nili claustro
posita aditū prebebat. phibebatq[ue] ad superio-
ra loca navigantib[us]. Et ad cohibendaz aqua-
rum inundationē versus notū agg[er]es ingētes
opposuit. Et a pattib[us] ceteris vndiq[ue] effossus ē
loc[us] ingens ac p[ro]fundus q[ui] vib[er]e efficit nūnitissi-
mā. Vñ et posteri reges sere oēs relictis the-
bis et regiā habitationē in ea edificarūt. Et ba-
bilonia egypti atq[ue] ch[air]um vocauerūt. Apud
Memphim olim colebat. Osiris qui cū phro-
nes auro in arginor[um] regno succederet. Ipse ma-
ioris glorie cupidine captus ad egyptios trans-
fretauit. Quos cum suo submisisset imperio.
Isidem matrimonio sibi copulauit. Iscum
rudes eius loci homines multas res et homini
quā maritūe p[re]tinentes edoceret. diuinos ab illis
est adeps honores. et eū ut deū adorare cepēt
et cōmutato noīe apim illū vocauerūt hoc ē bo-
ne. Sic enī bos ex lingua apis vocat. Vñ te-
ste Solino in collectaneis et Plinio. Si bos in
signis et improviso illis appet eū certo r[ati]o[n]e de-
tinēt et adorat. Et vt nōnulli ferunt p[er] annū il-
lū detinere. Alij p[er] decenniū direre de-
inde referentib[us] p[ro]fatis auctoribus statuto die sa-
cerdotes illū in sacro fonte submerserūt. mor-
alter nec sine publico luctu q[ui]rit. Vñ donec illū
invenerint instar ysidis meret. Sed non diu q[ui]
rit q[ui] comptū centū antistites mēphim cū pu-
erorum gregib[us] pp[ro]l[oc]oz. et oī musicoz genere pro-
sequunt. q[ui] ad motū et stationē apis egypti de-
lubra q[ui]b[us] succedit aut incubat. dant oīa mani-
festantia de futuris p[ro]p[ter]e memphim decurrit
Nilus flum[us] egypti ex maioriibus totius orbis
Et immensa aquaz mole singulis annis sole eri-
stete in cācro totā egyptū erūdat. Et Virgil. ait
Diversa r[ati]o sepe discutit in ora. usq[ue] colora-
tis annis dener[us] ab indis. i. nigris ethiopib[us].
Memphis nūc v[er]bs saracenor[um] p[er]stantissima
ē pp[ro]fissimāq[ue] bonis p[ro]lib[us] refertissima. Et in
castro spaciozō potētissimā. Soldan[us] resideret.
Divisa est aut in duas pres. Quaz una babi-
lonia noua. Alij ch[air]ū d[icitur]. In q[ui] olim Pharao
rex egypti hitabat. Et ad eā glioza vgo maria
cū pueru Ihu et Joseph p[ro]uenit. p[er]cipue ad or-
tū balsami q[ui] his simib[us] celebus habet. Ad eā

f i

Tertia

etas

etiam docti viri accesserunt. Pythagoras et plato et ceteri ut memphiticos audirent vates. Pyramides quoque ingentes hec regio habet et varia memorabilia que diffuse apud plerosque scribuntur.

Tunc nonagesimono etatis abrahe anno apparuit ei deus et promisit ei quod filius de Sara uxore nascetur quem Isaac vocari iussit. Cumque Isaac quinque et viginti esset annorum volens abrahe obediens probare ipsum filium sibi immolari precepit. Qui repente dei iussa adimplere studuit. et cum ad eadem filii pariter et ad altare accessisset. deus cognita hominis obedientia clamauit. Abrahaz ne extendas manum in puerum nunc cognoui quod times dominum. Et confessum arietem ex improviso verubus inherentem ad sacrificium protulit. Cum abraham obedisset domino in ymolatione filii sui Isaac. facta est ad eum dulcis illa repromissio de christo dicente sibi deo. In semine tuo benedicentur omnes gentes. quia obedisti voci mee.

Zoroastes

Zoroastes phus ut scribit Iohannes. Ethi. li. viij. rex graeciorum fuit quem nimis assiriorum rex bello interfecit et liberos erit madecavit. De isto scribit solinus in li. De memorabilibus mundi. nascentium vor prima vagitus est. Icticie enim sensus differt in. lxxij. diem. itaque unum nouimus eodem die risisse qua erat natus. scilicet Zoroastren. Hic primus magorum extit de quo Arystotiles ait. quod vices centum milia

mundi

versini ab ipso condita indicis volumini eius declarantur. Hanc autem magicam arietem post multa secula democritus ampliavit. Claruit autem Zoroastes tempore thare patris Abrahe.

Tunc antiquissima ante christi adventum 1947. temporibus abrahe et trebeta Cini assiriorum regis germano et Semiramis de regina ex assiria pulso in germanie confini bus construi cepta fuit. Tunc quippe magno mortuo impubere filio derelicto Semiramis uxore priuigni trebete suspitione ducta eidem insidias parare cepit. quam ob causam trebeta (etiam non lacessitus) et regno cum magno assiriorum agmine secessit. Qui post multos errores. multosque viatum amfractus in belgiam galliarum provinciam tandem peruenit. Et hanc longe a Rhenio flumine loco feracissimo considerans ibidem etiam loco natura mirato urbis huius fundamenta iacet. Et a sete uerim nominauit. Deinde Julius caesar cum universam provinciam (traiecto Rhenio flumine) subiecit. Et olce consulem et questorem dedit. Qui usque ad imperij inclinationem ibidez persisterunt. Ea quippe treverensis civitas semper opulentissima fuit. Et inter quinque Belge provincie civitates principatum dignitatis et antiquitatis obtinuit. Eius archiepiscopus et septem electoribus imperatoris dignior habitus est. Hec florentissima civitas quod opibus denique certissima fuit. eius ruine clare ostendunt. Nos stratur ibi pallatum miri operis quod ad instar Babilonici muri excocto latere factus. tante firmitatis hodie manet. ut non solum hostem non metuat. verum nulla operum arte frangi queat. Huius quoque urbis cines nunc moribus et ornatu legibusque ob mercatorum coaduentantium frequentiam et familiaritates admodum culti et humani referuntur. Qui ob germanie vicinitatem germanica vuntur lingua. Et ab eisdem cultu et exercitu et quadam in bellis ferocitate non multum differunt. Nam inter gallos singularis virtutis habentur. et equitatu et peditatu plurimum valere existimantur. porta quoque ibi ostenditur que ex incredibili lapidum magnitudine ferro iunctorum compacta in superficie sua corpora beati Simeonis ac venerabilis presulis popionis in ecclesia ab eodem episcopo facta foueae cernitur. Ea sane civitas a Valerio episcopo beati petri discipulo primo christi euangelium suscepit. inde et

Tertia etas mundi

beato Paulino eiusdem episcopo viro sanctissimo illustrata fuit. qui et a constantio imperatore ob catholicam fidem exilio relegatus est usque ad mortem. etiam extra christianum non meninando exilio fatigatus. ad ultimum apud phrygiam defunctus beate passionis coronam a domino percepit. Ibi etiam flouruit maximus episcopus a quo athanasius antistes persecutionem constantij imperatoris fugiens honorifice suscepit est. Habuit quoque condidit vibam

Treveris

Solum xxiiii

hec civitas licetum episcopum totius sancti tatis virum et alios multos. Errant in ea aliqua antiquitatis insignia. Equibus nostris temporibus insulatum lapide hoc epigramma repertum est. Vnde semiramus que tanto coniuge felix. Ultima possedit. sed plura prius tribus addidit. Non contenta suis nec totis finibus orbis. Expulit e patria prenatum trebetam regno insignem profugus nostra; qui condidit vibam

Damascus Assirie vobis primaria. Et ut dicant metropolis omnium ferme vobium asie vetustissima esse videtur. Quia abrahe seruos fundasse sacre tradunt littere. Estque campestris agrum habens natura solis sterilem ac aridum. nisi quatenus aquae irrigent superne fistulis coniculisque subducere. Quartum humor terram reddit omnium fertilem. et conditionibus prestantissimam parvusque annis in regione vnicus proximus menibus delabens parua ab illis dirimitur terre lingua conditionibus omnium in orbe preciosissimis contexta. Hec insignis civitas damascorum itinere sit dierum ab iherusalem distat in qua sanctus baptismum suscepit. Et prope eius locis erat ubi eum circumfusit lux de celo cum vocem de celo audiuit. Saule quid me persecueris. Qui post baptismum in sinagogis predicabat christum. ob insidias indeorum e Dapaulus

masco noctu in sporta per murum demissus fuit ubi et dominus Imane a quo baptismus accepit hodie visitur. Hec vobis plures calamitates perpessa. postremo cum Conradus Romanorum rex ducende in asiam expeditionis munus assumpsit. Itaque ducuti in Damascam tres christiani reges cardinalium quoque legatum. et simul patriarcham hierosolitanum. multos quoque episcopos expeditioni interesse curauerant. In qua cum nostri principes prudenter filio castra firmassent. Et si vobis menibus alcissimis densissimisque munita viribus capi nequivisset. in potestatem brevi ventura erat. quaque aquatione fluminis prohibiti damasceni. iumenta intus equitantum qui presidio inerant alere non potuissent fontibusque in vobis erant ingenti populo difficilime sufficiuntis. Cum tamen sibi timendum cines sciretne succis cuniculorum meatibus. quod haud

Tertia

Etas

Mundi

quaquam operosum nimis fore intelligebant
Et ipsi fontes in urbe aresceret. Subiupuit ve-
ro de tanta urbe victoriam assiriorum hominis do-
lus cum Baldvino regi ad eam diem fidum a-
quod ductus fuerat damasceni pecunia corrupe-
runt. Isq; regibus suasit ut castris ad alias ur-
bis partem mutatis mena vires suas frustra-
tia oppugnant. damasceni irruptione facta flu-
vio potiti monitionibus additis in suam pote-
statem firmato. nostros aquatione prohibue-

runt quodq; par fuit ex eo facto incommodum.
ab annona in castris breni laboratum est. que
nisi ab annis ripa poterat importari. Soluta
obsidione cum tantus exercitus re infacta ad
Iopem redisset. Conradus Ludovicusq; reges
communitos male habitosq; exercitus suos in
europam reducentes ad propria sunt reuersi.
cum erat annus salutis secundus et quinqua-
gesimus supra decies centum.

Damascus

Begni hispaniarum post tempora a tu-
bal Japhet filio ortum habuit. Is nanq; ex ar-
menia egressus primus hispaniarum regnum. Isidorus teste libri-
nono ethimologiarum obtinuit ubi et sedem sibi constituit. prius hiberia dicta. regio quippe europe a montibus pirrheneis incipiens. et per columnas herculis circuans usq; in borealem oceanum protenditur. ita ut omnia in eo circuitu ad hispaniam spectare dicantur. Cu-
ius magnitudo. (vt Apianus historicus ait) multa et incredibilis in una regione est. Deceznanq; milibus stadiis eius latitudo commen-
suratur. longitudo vero prorsus eadem esse vi-
dentur. Illamq; postea uniuersae gentes et va-

riis nominibus cognominate inhabitarunt.
Quin et flumos plures navigabiles continet.
Triticum vini olei omniumq; metallorum ac ani-
mantum que hominibus sunt usui feracissi-
ma. Abundat precipue velocissimorum acerri-
morum equorum fertura. Trecatos totos apud
hispanos decertatus est annos Scipione grac-
co Albino Cathone Metallo pompeio cesare
alijsq; ducibus recepta fuit tandem per easdes
duces. Et cantabii postremo ab Augusto de-
bellati Postq; autem Romanis fastibus libe-
reparuit. tanto usui tantoq; ornamento illis
fuit. ut nullum unq; memoriale bellum sine hi-
spano milite gesserunt. Pompei trophya in his-
ternum iungo sita sunt. Scipionum monu-
menta non longe a Taracone spectantur. In
bostetania tauri sunt ex lapide durissimo ma-
ximi tergaq; his litteris adhuc notati. Bellus

riis nominibus cognominate inhabitant. Quis et flumis plures navigabiles communi- tria riuoli omniuersitatem metuere et n- manum que hominibus sunt riuoli fructu- ma. Abundat precipue vobisq; sicutum sui meum equorum fecura. Tertius namque bohemianos decrater; est annos sequentes ab Albinio Carbone Mateloppono olim alijs ducibus recepta fuit ambo et eftodes. Et cantabu postrero ab Iosephio de bellati Positio; autem Romaniq; illi reparavit. tanto riuoli tamet manu illi fuit. ut nullum riuoli monachum fuit in his pono multe gescrum. Ponemque in hi benorum iugno sita sum. Sicutum nobis mentia non longe a Tunciantur. Ibofetiam tauri sunt loci derrimo et pano regesq; his latus ab eo. Regesq; ha-

Tertia etas mundi

Cesaris et patrie **T**urres iulij. Iuli carceres in lio briga sacre iulia et c. Cesaris opera. Cesar Augusta. Emerita Augusta mithre pdite Emporie valentie. Cremona placetie multeq; alie in hispania a Romanis colonie deducere fuerit. A quo regno non solu accepimus **Q**uintiliani Seneca. **L**ucianus florium. Pamponum mellam. Silvam italicum. marcialem. Orosium. verum etiam utilissimos rectores reipublice clarissimos q; imperatores. ut **V**erianum. **T**raianum. **H**adrianum ac **T**heodosios. Sed hoc de gentili tempore. Videamus quid per Hispaniam christiane religio nisi accesserit. Omnis clarissimos genuit **L**auretum et vincentium Valerii dyacones codice fere tempore **E**nigmatum et innuerables martyres horum vestigia imitati sed dinad rex et **H**elisabeth regina anno salutis M. cccc. nonagesimo septimo in fine anni Granatam urbem maximam. que olim Ilupula dicta est ad christi cultum et obsequium reduxerunt.

Begnum bohemum ini- sumpsit a Scania qui relicto ca- po Semaaer et Asia in europam profecti sunt. In qua ezechins et oatinus hanc obscuria pa- rentibus omnis gentem bohemica condidit. Fuit enim olim inculta nemoribus atque sentibus aspera fera q; hoibns aptior. eius aut frater **L**eches erilius comes. cui vidisset germanum agris dictum bobusq; potentes ad orientem profecti. in ma- gna campoq; planicie sedē collocauit. Poloniā q; nomē er loco dedit. **V**la planicies scianoni- lingua polenoīat. quoniam heredes cū innuerosa multitudine biūi coauerunt. magna terra adiunxit post eius mortem Crochii in prin- cipem delegūt. Qui arcem apud stennam condi- dit. moriens aut tres filias reliquit. Libussa ut natu minor post obitum patris provinciam gubernauit et arcem vissegradensem communi- navit. Altera filia biela dicta herbarum et medi- cine perita fuit. Tertia Therba dicta sortilega. Denum indigni bohemi dicentes tam imperium vi- nius feminine subesse arbitrio. Ideo libussa in concione ubi adesse multitudinem vidit. Ego inquit placite molliterq; imperium. Estote liberi viri qui prospic dabo. Ita equum in campos adducite. sequentes quoq; ierit. Deniq; ante virum subsistet in mensa farra comedentem. ille coniump; vobis pri-

Solum

xxv

ceps erit. Is ante primis laum constituit arato- rem. quem in ducem poscunt. primis laus igitur in verso vomere caseo q; apposito cibum sumpsit. Deinde equo imponent. Interroga- tus cur nam calceos querno labore factos secū afferret. fernandos in arce vissegraden. respon- dit ut scirent posteri qui principatus inter bo- hemos accepisset. Id regnum deinde per lon- ga tempora a ducibus gubernatum fuit. deinde a temporibus friderici primi a regibus in maxima gloria usq; initium heresis sub va- rijs regibus ac imperatoribus flouruit.

Babilonia seu Babilon vrbis preclar- bra in chaldea fuit et si Belus Nem- brotides in babilonia regnauit annis pluribus. cuius ambitu exaudebatur. hanc tamen urbem omnes greci et latini historici pa- riter et poete ab ipsa Semiramide regina con- ditam referunt aut ampliatam. De qua Quidus us altas coctilibus muris cinctisse Semiramis urbem murū urbis cocto latere circu dedit ha- rena. pice bitumine interstrato que materia in illis locis passum et terra exastuat. Josephus di- ligentissimus hostiarum scriptor libro ad appio nem alexandrinū grammaticū hos redarguit. in- dicens Herpsi chaldei auctoritatem antiquissimi et verissimi scriptoris. q; manifestissime ostēdit urbem ampliatā et ornatā ac muro cinctā fuisse a nabuchodonosori rege longe ante Se- miramidē. Hec tū ut valerius refert. dum die q; dam circa cultū sui corporis occupata esset. et nūciaret illi Babilonē defecisse. soluta adhuc altera parte crinū protinus ad eam expugnatam currit. nec prius decoris capillorum re- degit in ordinem. q; tantam urbem in suaz po- testatem restituit. Hec vrbis adeo nobilis fuit. ut chaldeā totam et Mesopotamiam a se Babi- loniam dixerat. de qua **L**ucanus. Cumq; super- ba foret babilon spolianda tropheis. Huins miri (teste philostralo) in vita appelloni the- anei trecentorum et octuaginta stadiorum circuitus detinebat. Plinius vero libro historie natura- lis seruo. Mirorum dixit amplitudinem fuisse sexaginta quattuor milia passuum. Crassi tudinem quinquaginta cubitorum Altitudinez vero quater tantum. Itaq; fuit menibus ac ortis pensibilis templum et arce maxime ad- mirabilis. Nec hūs contenta Semiramis. ethi- opiaz quoq; suo adiecit imperio. Indis q; bel- lum utilit. quo preter illam. et alexandrinū ma- gnū nemo intravit. Eversio tandem huins

f iij

Tertia etas mundi
babylonice facta a Cyro rege persarum suo loco manifestabitur.

Babilonia seu Babilon

Jupiter

TOpier primus ethereis & ut aiunt diei filius cui proprium nomen lysania fuit hysdem temporibus apud archadiam magno in pecio habitus est. Cuius ob virtutes id preclarissimum iouis nomen adeptus est. Is lysania ex heber filiis videlicet Jerari originem duxit. Ibidemque cum esset ingenitus marimi vir, videretque atticos rudes, bestialiques ferme ritu vinentes, ante omnia eisdem compositis legibus illos publico instituto vivere docuit. Cumque eos humanos mores redigisset monuit eos deos colere, & aras, templa, sacerdotesque instituit. Et qui feminas ante habebant communes prius eos matrimonia celebrare docuit, et multa alia ostendit eis utilia. Que cum attici silvestres mirarentur atque commederent eum existimantes deum Iouem vocauere, regemque suum confessim facere. Id autem Iouis nomen eidem imposuisse dicunt ad similitudinem conformium operationum Iouis

planete, quem astrologi dicunt esse natura calidum & humidum temperatumque modestum & patientie observatorem, ac in periculis post patientiam audace, & alia plura de eo scribunt. Sic huius hominis ponderatis moribus & virtutibus cum Ione conuenire dixerunt, quem non terrenum sed celestem virum arbitrabatur. Quod quidem nomen postquam ab antiquis planete & lysanie isti concessum est etiam multis alijs concessum fuit, scilicet Ioui secundo celesti filio necnon & Ioui tertio Cretensi regi saturni filio, multos enim Ioui filios & filias veteres ascribere consueverunt. Quorum prima mercuria, Secundus apis, Tertius sol, Quartus diana, Quintus mercurius, & vii. alios.

Semiramis Anna magni assiriorum regis vero anno a nativitate abrahe duodecimo. Cum eius maritus mox sublatus fuisset, Regnum suscipiens regnauit annis quadraginta duobus. Cum Anna decessisset relicto impubere adhuc filio Anna & vero semiramide, et cum iuuenula esset essa & eius unicus filius, Anna puer non estimans tam esse imperium tam grande filio tenet.

etas mundi
lo manifestabatur
sen Babilon

Tertia etas mundi

Linia regis Assirioum

Semiramis

Ulnia

Arius

Mamilas

Sparetus

Amyritas

etas mundi

lo committere. Ipsa vte-
rat animo ingenti quodaz
estu mulieri excogitata fal-
lacia. hec enim immaturo
puero. nec ausa tradere im-
perium. nec ipsa imperiuz
palam tractare. tot ac tan-
tis gentibus vir parentibz
vni viro. ne dum feminine
paritur. similitudine pro fe-
mina puerum. Nam et sta-
tura utriqz mediocris et vor-
pariter gracilis et forma li-
nimentorum equalitas. ma-
tri ac filio similis. Igit bra-
chia et crura velamentis.
tiara caput tegit et virorū
more incedere cepit. Eodes
ornatus et populum vestiri
iubet. ne nouo habitu ali-
quid occultare videretur.
que morem vestis erinde
gens universa tenet. Sic p-
mis initis serum mentita
puer credita est. Et femina
puerum simulans maye-
statem regiaz adepta fuit.
magnas deinde res gessit.
quarum amplitudine ubi
inuidiam superatam pur-
tat. que sit fataetur. quem
ue simulasset. nec metuit
omnibus aperire quod es-
set femina. nec hoc illi dig-
nitatem regni ademit. sed
admiracione auxit. qd mu-
lier non feminas modo vir-
tute. sed etiam viros ante-
ret. Hec Babilonium con-
didit vel ampliavit. mu-

Solum
XXVII

rumqz urbis cocto latere circumdedit. haren-
dice bitumine interstrato vt prehabita ostendunt. Multa alia preclara huius regine fuera
Ad postremum autem cum concubitu fili-
petisset ab eode interfacta est cum duos et qua-
draginta annos post unum regno potati.

Ninias qui a quibusdam zaneis et nini-
as scribitur. Magni Ulni ex semira-
mide filius quartus assiriorum rex.
Anno quinquagesimo tertio nativitatis abra-
he. post semiramidem matrem. quam ipse ob-
truncaverat. Assyrus regnare cepit. et regnauit
annis triginta octo. Is contentus elaborato a
parentibus imperio belli studia depositit. et ve-
luti serum cum matre mutasset raro a vitisvi-
sus in feminis turba consensit. Eo tempo-
re apud Cretam regnauit. Eres primus indige-
na et ab eo creta creta dicta est. quem aiunt un-
um Curetarum fuisse. a quibus iupiter absco-
ditus est et nutritus. hic nosson cunctatem in cre-
tam condiderunt et cibeli matri templum.

Arius qui et Aralius dicitur quintus
assiriorum rex post ninias anno a na-
tivitate ysac vigesimoprimo regna-
re cepit. et regnauit annis triginta. Circa ista
tempora Abraham et ancilla Agar generas
Hismael. a quo hismahelitarum genus hisma-
helem autem filium abraham anno etatis sue
occuagesimosesto ex agar egyptia sare ancilla
genuit. hismahelite postea Agareni et poste-
mo sarraceni dicti sunt. sara enim Abrahame
(ut scriptura sacra ait) cum non haberet libe-
ros dicit ad abraham maritum suum. ingrede-
re ad ancillam meam agar. si forte ex ea suscipi-
as filios. quo facto statim concepit. post hec na-
tus est hismahel quem primitus Sara tandem
proprium filium diligebat et principatus here-
dem. Sed ysac sibi nato ab eius amore decli-
nauit. Ideo sicutus eius cum matre eius in alias
regionem missus. qui cum ad etatem peruenis-
set agar mater eius in alias regionem missus
egiptiam coniunxit. ex qua. tij. filios reges pro-
creauit. qd omnem terram ab Euphrate ad ma-
re rubrum tenuerit.

Posteri reges assiriorum exempla precede-
nti seculi. responsa per interlocutos da-
bant. imperium autem assirij qd postea
syrii dicti sunt annos. Mille trecentos tenuere.
Postremis apd eos regnauit sardanapal⁹ vie-
mplicie corruptior ut in sequibz patebit.

Tertia etas

Sol. gentiliū de⁹

Dina prima dea
soror solis

Ceres dea
frugum

Ceres quoq; aptid **S**i-
culos in precio fuit. cui
sicano sicalorum regi coni-
gio copulata. tanto ingenio valuit. v. agrorum
cultum ex cogitasset. pruma apud sicalos bo-
nes domuit. et aratro terram sulcis proscidit.
et semina tradidit. que cum in segetem excren-
sent. collectis spicis flabellis separare. et molis
terre ac panem confidere docuit. cum antea ho-
mines glandibus et pomis silvestribus suspen-
tarentur. Ob quod meritum cum mortalis fe-
mina esset. et eam deam frugis arbitrati sunt.
Et eam diuinis honoribus extulere.

Nepetalum. Bala. Dan

Neptalis
etiā tribus
fecit. bala
ancilla lyce
peubia ia-
cob genu-
it duos fi-

Alios d⁹ qua
Samps⁹
natus est.
Nota d⁹
trib⁹ fa-
cti. Gen. 29

Linia pontific⁹
Leui fili⁹ Jacob

Merary.

Gerson

mundi

2 cui pater oīm leni-
taruz a quo ⁊ tri-
bus sacerdotalde-
scendit

Ahore fili⁹ ysuar p̄e-
dit de sacerdotio cū a-
aron eo q̄ ipse fuerat dep̄
mogenito ysatar. et ideo cū
250. virtus igne diuino pe-
rit ⁊ c. Sunt autē cognatis
moysi et leuitar⁹ tribu na-
tus. Vir quidem facultati-
bus plenus ⁊ ad dicendis
facundissimus.

Aria soror moysi
prophetissa fuit.

Carmen quod in-
cepit **C**antemus domino
gloriose cecinit septem die-
bus leprosa fuit. propter
murmur contra Moysen
Moritur autē cades deser-
ti sui ⁊ ibi sepelitur
Jacob ex Lyā natu māis
Ire ser suscepit filios. Ju-
dā a q̄ regia trib⁹ descedit.
et deinceps dñs n̄ ih̄s ips⁹
Ruben q̄ pdidit pmogeni-
ta. Simeon ⁊ leui a q̄ leui-
tar⁹ genus ysachar Zabu-
lon ⁊ Dynā a Sichen stu-
piatam. yura

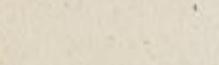
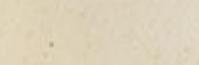
Tertia etas mundi

Solum xxvii

Et censa impia Sodomorum ciuitate. Abraham centenarius dñino iussu Saram co-
gnovit uxorem que concipiens Anno expleto filium peperit quem et iussu domini voca-
vit Isaac significans gentes magnas ex eo futuras. quo nato, die octavo circumcidit
carnem prepucij eius.

Uita Christi Isaac

Rebecca

Isaac abrabe filius Anno mundi 3284. vir deo carus
post patrem valde longeu. Et ipse exagesimo vite sue
anno geminos videlicet Jacob et Esan ex Rebecca uxore
filia Batuelis genuit filios. Defunctus est ysaac vir omni
virtute plenus. cum virisset centu octoginta quinq; annis
quem filii in ebion sepelire

Gesu hispidus venator venditis primogenitis
fratri suo Jacob p cibo lenticiale. et a lenticula
filium dictus. Edom duxis uxoris chananeis
sine consensu parentum. supplantatus a patre suo in be-
nedictione paterna ipsum Jacob conabatur occidere. Ha-
bitauit autem in edom que dicta est ydumea et postea in mo-
te Seyr. et cum iacob rediret de mesopotamia occurrit ei
pacificis cum 400. viris

Icob natus anno mundi 3344. virit annis centu; qua-
draginta septem. et habuit quartuor uxores. Lyma Ra-
chel Zelpham et Balam ut patet in figura

Beniam scds
filius Jacob

Joseph

Asenech

Tertia etas mundi

Unctiens in speculo historiali libro secundo cap. ii. **P**onit hic historias pulchritudine assenech. quomodo erat pulcherrima et honestissima sed elata et superba contemnens omnem virum. et quem prius noluit postea summe desideravit scilicet habere.

Rhodis

Rhodos viba et q̄insula litie Rhodus nomine accepit ante nativitates Christi. **A**proposito Joseph a Telchinis et a caribibus a pharoneo Arginorum rege iam diu denitis condita est. et prima cidadū venientibus ab oriente in qua ut pomponi⁹ refert rose capulinum vribis fundamēta foderent inuentū. et q̄cūtias et insula cognovata putat. **L**a rhodos grece latine rosa dicit. hec insula non gentorum stadi orū ambitu continet. **P**reter cetera in admiratōe fuit. Sol collosus rhodi quē fecerat lynd⁹ lisippi discipulus. **C**ui lxx cubitorum altitudinis fuit. Qui post quinquagesimū extitū annū terremoto pstratu. iacentes q̄z miraculo. Atq; de septe mirabilib⁹ vnu fuit hec insula in orientali portio sita. Que et portub⁹ et vijs et Sanib⁹ ole sic et nūc ceteras asie vides supanit. **N**ulta hec ciuitas bella et a turc⁹ pressa fuit dāna. **V**legit vlo pacto turc⁹ restitisset. nisi milites bto iohanni dicati curā isule receperissent. q̄ nō soli isula tutati sūr. s; et cipriis alijs finitimiis Christiāis auxilio eē ceperunt. **A**mo igit. M. ccc. viii. In pte ipianorum puenit Turci vobis q̄tuor dicta oppugneri vbe. **C**onquissim⁹ anno M. ccc. lxxv.

Machomet⁹ octonā Turcoꝝ ipatoꝝ ductis rhodios. c. milib⁹ armator. et xv. igētib⁹ matinī hāc vēdicare et rhodiorū militū religione delere p̄suuit. **T**adē p̄cruētissima plia aurilio m̄ḡt̄ petri dābuson natōe galli Turci cum ignominia sint repulsi.

Judas anno mundi. 3434.

Egyptiorū reges oēstūc pharaōes dicebāt Enōh p̄pūl h̄ntes nomē. sed p̄ dignitate reges tūc vrebant. sic et apud nos ipatores Augusti appellat. **H**ebat ergo vniquisque Pharaō p̄pūl nomē.

Reges Egypti pharo Mephres

Ioseph p̄p̄t̄ sōniorū iterptā tōz. dās ei amulū i manū et stolā bissinā et to:quē circa collū. faciēs eū circumire p̄ egī ptū. p̄cone an eū clamante. et vt oēs genflecterēt ante eū. vocauitq; nomē eō salutē. tōz. dās ei amulū i manū et stolā bissinā et to:quē circa collū. faciēs eū circumire p̄ egī ptū. p̄cone an eū clamante. et vt oēs genflecterēt ante eū. vocauitq; nomē eō salutē. tōz. dās ei amulū i manū et stolā bissinā et to:quē circa collū. faciēs eū circumire p̄ egī ptū. p̄cone an eū clamante. et vt oēs genflecterēt ante eū. vocauitq; nomē eō salutē.

Phuit dios filios sc̄ manassen et effraym.

Phares anno mundi. 3445

Tertia

etas

mundi

Pharao amēophis
quē qdāmenopem
putant

Pharo bochoris

Inachus

Inachus
ste pharao igno-
rabit ioseph. t iussū
submergi pueros. s̄b
quo filij Israhel fuerūt in
magna tribulatiōe t dura
seruicte.

Iste ē pharao chēres qui
lōtradicit p moysem deo
atqz mari rubro obrupt⁹ ē.
Iste Pharo nonus rex
Mefre noluit audire vo-
cam dñi ut dimittet filios
israhel. quare decem plagis
attrit⁹. Postea submersus
fuit cū suis in mari rubro

Ioseph desideriorū
vir t p̄sarcha ca-
stissim⁹ in egypto
et affanech putifaris sacer-
dotis filia duos genuit fi-
lios manassen sc̄s t esraim

Hic ab adolescentia cū for-
ma pulcherrim⁹ haberetur
atqz animi virtute t sapien-
tia fratres p̄celleret. pater cū
p̄ceris amplius diligebat

In eo alioz conflavit inui-
diā. quā ob ante quinto de-
cimo etatis sue Anno a fra-
tribus in egypto vendit⁹ est

Inde qz vite s̄re triginta an-
nis ex actis coraz pharaone
stetit. v̄o: aut putifarii eil libidine ducta ait
domi meū. qui respondit. omnia tradidit mi-
hi dñsme p̄ter te. Illa aut̄ simulata egritudi-
ne ut ero:aret. Joseph apprehenso pallio eius
Ille relicto pallio in manu eius egressus foras
que marito dixit. ingressus est ad me seruus he-
breus vt illudiceret mihi. t pallium ostendit. cre-
dulus ioseph in carcerem tradidit. Is deinde
somnia regis interpretans prenunciavit septem
annos ubertatis futuros. t septem steriles. rex
eum e carceribus liberauit. Egypto presciens.
Joseph igitur postqz in Egypto octoginta an-
nis regnasset. completis centum t decem an-
nis in egypto mortuus est. Ossa vero eius no-
misse quando hebrei egressi sunt ex egypto i
chananeam hoc est Judeam reportauerunt.
sic enim eos adiurauerat Joseph quando mo-
ri debuerat.

Vro: putifar Joseph som⁹ Pharo mephres
moy interpres filius

Esrom Anno mundi. 3495. Aram vero
Anno mundi. 3544

Hec oritur regnum Argiūorum vbi
inachus oceani t terre (ut aiunt) si-
lins seragesimo a nativitate ysaac
anno apud argos in Thessalia primus regna
recepit. Id vero regnum duravit annis. cccc.
quadragintaquatuor. Ceropes autem egipci
us quarto t nonagesimo iudeice seruitus an-
no regno argiūorum relicto primis athenien-
sibus regnauit annis. 50.

Athenē civitas fuit preclarissima in at-
tica regione. Cuius panca vestigia q-
dam manēt. Hanc primo ab alaban-
do conditam dirit. Cicero libro tertio de natu-
ra deouz. Plato vero in Timeo dirit. Amasis
regem egipci eius vibis conditorem fuisse.
eamqz vocabulo egipcio cognominasse. quod
lingua greca athenam sonat. Alij Ceropem il-
lam condidisse dicunt t eam subita apparitio
ne arboris pline mineraz cognominasse. quā
ea arbor designat. t lingua greca thena dia-
tur. Verum alijs ab eo non conditaz sed instau-
rataz putant. quo tempore athena apud illos
pro dea colebat. De eius nomine Diuus Au-
gustinus de ciuitate dei libro decimo octava
ria scribit auctoritate Varonis. Cerope Athe-
narum vibem instaurante subito aqua uno i
loco eripuit. Et alio reperta olea arbor. supra q-
bus prodigijs sciscitatus appollo delphicus qd
intelligendum. quidue faciendum foret respo-
disse fuit. Quod olea minarum. Aqua vero

Strom anno mundi 1544.

Hec in eorum regnum annis
inachos oceanum et terram tra-
lum stragefimo a nunc
caro apud argos in Thessalia pene-
re cepit. Id vero regnum durare annis
quadragesimam. Ceropes autem
us quarto et nonagesimo undicesimam
no regno sequuntur edictum primos ad
sibos regnauit annis 50.

Athenae annis fuit preclarissima
rica regione. Cuius pauca resi-
dam manerunt. Hanc primo ab
do condidam deum. Cicero libro tertio de
ta deorum. Plato vero in Timo dicit.
regem egypti cuius rebus condidit
camus vocabulo egyptio cognomens
lingua grecia atenam sibi. In Cam-
lam condidisse dicuntur et cam sibi ap-
pe arboris plura mineralia cognoscere
ea arbor designat. et linguis dona-
tur. Verum ali ab eo non credunt ut
rata putant. quo tempore arbor apud
prodea coledatur. Deinde nomine Dian-
guifimus de canticis dulite dianecas
rie scribit antequam l'annus. Cerop-
narum vibem inservientibus copi-
loco triplici. Et alio per rara arbo-
bus prodigis scilicet aperte dephi-
intelligendum. aperte raro summa-
differtur. Quod oleum annuum 2

Zertia

Linia christi
Ezra

Ezra

Aram

etas mundi

Solum xxix

neptunū significare ambo cosobrini. Ambo dīj et cōtempanei. Esetq; in eoz
cīniū arbitrio. vt et alteri⁹ duoz deoz noie ciuitas vocaret. Cōgregatis oī
bus vtriusq; ser⁹ viri adheserūt neptuno. Muliexes vo Minerue. Que et ob
tinuerūt vt ex minerue noie ciuitas appellaret. Ac sic athenā grece vrbē co-
gnomauerūt qd latine Minerūa dicim⁹. Eoq; muliex voces vna virorūz
nūx sugarint. Quāobiē irat⁹ neptun⁹ Marinis estuātib⁹ vndis athenien
sū terras populat⁹ ē. Quē ciues placare volentes triplici supplicio mulieres
affecere. Pūo vt decetero nullis publicis interessent p̄sultationib⁹. Scđo vt
nullus nascentiū cognomē maternū accipet Tertio ne q̄s filias suas thenas
vocaret. Poete vo dīcūt neptunū et minerūa athenas cōdidisse. Sed cur de
nois impositiōe inter eos fieret dissensio. Dījs reliq̄s p̄ntib⁹ fit iter eos p̄uen
tio. vt q̄ pcissa terra laudabiliorē pdiceret effectū vbi nomē iponeret. Nēp
tun⁹ aut̄ tridēte suo pcissa terra Equū pdurit belli om̄i. at minerua hastā
piecta oliuā pdurit pacis arboř. Que qm̄ utlitor eoz iudicio visa fuit. ex
suo noie athenas dīrit. Vā mierua athene grece dī de q̄ lucan⁹ li. vi. ait Pri
mus ab eq̄rea pcissa cupide saris. Thessalic⁹ sonipes bellis feralib⁹ om̄en
Erilit. Et virgili⁹ georgicoz pūo. Tuq; o cui p̄ma frenementū fudit equū tel
lus pcissa tridēte neptunē. Apud athenieses pūo reguit Ceropes egypti⁹ An
no. iiiij. 7. xc. in daice seruitutis. Decimus septim⁹ et ultim⁹ eoz rex fuit Codr⁹
tpe samuel. Postea p̄ magistrat⁹ respublika athenēs qndam nobilissima
fuit. null⁹ idigua p̄comijata ei⁹ supfluit claritas. doctorz phoz ac ois doctri
ne liberal fuerat. eadētō tpe parui oppidi sp̄s gerit. In eo tñ saro q̄ vetustū mierue tēplū fuit
Arr ep̄ oēm grā noīata. tñ opis magnitudie. tñ difficultate oppugnatōis. Hāc floretim⁹ quidā
Machometo tradidit. cū imploratis latinoz auxilijs null⁹ opē inuenerit. Bura ei ob eam rent
tradidit. in quis enūm ignobile ducat

Athene vel minerua

Athene cantatissima mulier anno etatis Isaac. 58. Apud tritonidē lacū appuit. Ex cui⁹
noie postea Tritonia appellata est. dicebat et pallas a palāte tracie insula vbi nutrita
fuit. sive a pallante gigante quē interfecit. Hec quippe iouis primi primogenita fuit. q̄
apud tuides affros cum multi nō solū affri sed et greci eā absq; matre ex iouis cerebro genitam

Tertia etas mundi

ET Interim

Prometheus

Atlas Gigas

2ppollo

Jupiter

credidere, cum eis origo minus innotuit. **I**pse enim primo lanificiū omnib⁹
antea incognitum adimmenit. **V**iz ostendo quo ordine purgata lana, & denti-
bus ferreis pectinata atq; colosiflata etiam terrinum exagitauit officium.
Vnde & lanifices filloñes, tinctores, textricesq; puelle (teste ouidio tertio fasto
num libro eius festum religiose celebrare ceperunt. **O**sum insuper olei eosq;
mortalibus incogniti hec ipsa imenit atq; docuit. **I**psa eadem (ut cicero ait
sapientie dea & artiū imenit. dicitur. **T**andem cum eius fama & numinis re-
uerētia late diffusa fuit, in eius honore templū cōstruxerūt. **L**inia regum assiri
precipue rome iuxta templū Iouis orum

Te armanitres septimus s^m Augusti ē octau^r rex assirior^r. sub quo deus apparuit ysaac promis-
tens ei que promiserat patri eius. regnante apud
sichimos leocippo etiam viij. rege.

Prometheus his tribus in archadia claruit, vir ut
q; acutissimi ingenij & spectate pitie. q; hoies incō-
positos ac rudes ad politiores mores cōposuit. Si
mulaçra q; hōim primus de terra formauit, & aree quadā
veluti spin habētia moneret fecit. Inde cū in altissimo can-
casi montis resideret astrologiā didicisse eā primū assyri-
os docuit. In sup etiā ignem & silice pūmū edidit. vt plini-
us testat̄ est. Usūm p̄terea anuli (sed ferrei) primū innecit
Quē quarto digito in honore cordialis vene portare sua-
sit. Tpe deinde pcedēt apud romanos statutū emanauit
vt liberti citēsq; aureo vterent̄. liberti in argenteo, & servi
ferreo tantum.

Habebat vero Iacob deus dñs ad iacob reprimittens ei que patrib^s suis promiserat q̄ sint hec dno. Possessionē terre promis sionis id est chanaan. et benedictionē oīm gentiū in semie ei^q dō est xp̄s dñs et regnauit annis. 36.

Aglas riþe archadic^o hac q̄ tēpestate. Vir multe
ptēplatois clar^o fuit Qui astroz cursum pugili
studio sphēdit et prim^o de astrologia iter grecos
differuit. ppter qđ surerūt eis celū portare Quiānis idem
mons ei^o noie nūcuperet Cui^o altitudinē celi portatōz i opī
nione vulgi venisse videat. Hic septē genuit filias nym-
phas nuncipatas

Bensisce fuit .x. rex assiriorum sub quo mortuus est ysaac
Et regnauit sibi eusebius annis .52. Regnate tunc apud
sichimos Messapo. ir. recte.

Apollo cithara repit Medicina artem inuenit quia
frater suis Esculapius amplianit qui a fulmine in-
terit Iste appollo delphicus darus habet et post mortem
deus habitatus est. Is enim a poetis phitonis et sapientie
dens appellatus est. Qui medicina artis reperator et virtutum
herbarum primus cognitor sit Ouidius primo Metha-
mo: pho: scribit. Medicina meū ē opifex qz p orbe dico: et
herbarum subiecta potentie nobis.

Iste fuit. xij. rer. assiriorum sub quo mortuus est Joseph regnante sichimorum plenaeo. xj.

~~—Si impatiat ut possit et debet diffundit pulchry etheris, & (ut ait) diei filii~~

卷之三

Armenia

Holocaust

Baleen

Amichus

(ቍኩ ማዘጋጀ) Diei file

Tertia etas mundi Solium xxx

cui proprium nomen mysania fuit. his temporibus apud archadiam magno in precio habitans est. Quis ob virtutes id preclarissimum iouis non adeptus est. Qui cum esset nobilis genere ex archadia athenas fuisse dicitur. Ibidemque cum esset ingenij maximi vir, videretq; atticos rudes bestialiq; ferme rit viventes, ante omnia eisdem compositis legibus, illos publico instituto vivere docuit. Cung; co ad humanos mores redigisset, monuit eos deos colere, et aras, templa, sacerdotesq; instituit et multa alia eis ostendit utilia. Que cum attici filii estes mirarentur atq; commendarent cum extimantes deum. Iouem vocauerunt regemq; suum confessum fecere orthopole et arguorum. 5. Criso.

Saffrus

Lacedemonia

Lacedemonia fuit licaonie vrbis que est puincia in achaia sine peloponese, a lacedemone Iouis filio ex taygeta condita. Aq; pageta regio nomine accepit. Hec ea alio nomine etiam sparta dicta fuit. Herodat tam spartarib; fuisse et lacedemonia regione. In qua p; susteret memorat. Indifferenter tamen p; alterutra, tam ab illo q; ab alijs auctorib; legitur. Sed quia ob causas sparta dicta fuerit. Justinus tertio epithomatu suoq; libro expoit. spartanorum genus hac tempestate scis quinquagesimo regni Orie anno Alcumane lacedemoniorum mortuo. Eoruq; regno consumpto principium habuit. Et cicero in sedo de tusculanis questionibus retulit. Spattanis virginibus magis palestra, puluis venaticus labor, et militia in studio est q; fertilitas filiorum. Unde et va-

rium habitum ab alijs ferre consuerant dicente Virgilio. virginis os habituq; gerens et virginis arma spartane. Primus autem lacedemoniorum rex fuit Euristeus quidam nomine patria grecus. Agesilaus autem sextus lacedemoniorum rex vir immortalitate meritis dignus fuit ab hercule originem ducens. In iuuenili etate regnum adeptus fuit. semper fidei obseruator. Lycurgus quoq; lacedemoniorum princeps et legum lator vir plane clarissimus et inter philosophos admirandus. Inclitus in precio habitus est. Hic Lacedemonijs legem tulit. de quo plutarcus valerius et insinuus et aristotiles in politicis multa scripsere.

Te mercarius multarum artium pretius fuit. quas hominibus traditae deus credebatur. Puum autem deorum

hū

Teretia Etas mundi

nuncium seu interpretē fuisse oēs poete describunt. Dicitusq; est dens faciūdie mercatorū palestra, furū munciū. et interpres deoꝝ Ipse etiā lyrā septicordem comperit. Hic in oī doctrine genere et q; marime phisice edocuit. ut dicitur enim sua virga et herbis tñ mortuos suscitasse. Vñ et post mortem inter deos relatus etstellificatus est. Et ab eo stella Mercurij nomen accepit. Ea p̄ esse faciūdie eteloquentie ut plurimum consuerisse dicitur.

Amazones

Nec sunt milieres Scithice iurta fluii Chanaim habitates ferociissime, que assumētes arma p̄ centurias sevissima bella cōficerunt tam in asia q; in europa. multas vibes delendo et magna asie pte subbegerunt. Hac ergo etate Amazones cum in asia regnabat. In p̄mis mar-sepia et lampo q; ephesum Deinde smyrna et alias ciuitates p̄diderunt. Eride anthiopa et ypolite post hāc orethia post illā pantha filea. Hanc occidit pītus filius achilis apud troyam.

Iste Bachus p̄imus ingrecia vinum inuenit et p̄ deo cultus est. q; dictus est liber pater et argos cōdidit. Ipse est dyonisius dachus filius. Semele inde in mundo pagrās simili modo domesticis regionibus vīnū p̄buit. potiūq; ex ordeō germanos conficerere docuit. Secutusq; ē eis Silenus illius nutritor.

Iste omagirus p̄imus ad aratum boues imp̄xit.

Linea regum Grecorum

Inachus

Phoroneus

Inachus a natūritate ysac anno. lx. apud argeos

In thessala p̄im⁹ regnare cepit. et regnauit annis so. Is post se reliquit ysidem egypti reginā et phoroneum eius successorem.

IS primo dicta yo filia ynachi. sed in egyptum nauigan s ibiq; litteras inuenit et leges edocuit. Et ysis appellata ē. ppter qd egyptiorū sanctissimum et venerabile numē fuit ob multas virtutēs prestans et a Ioue cōpressa fuit. que ob patris metū impulsa. acceptis quibusdam amicis suis. naūrem consendit. Et prospero vento ex achaia in egyptum trās freatuit. ibiq; cum reperiſſet rudes populos. illos terrā colere docuit. cultamq; semina cōmittere

Mercurius

Bachus

Omagirus

ysis

Tertia etas mundi

et tandem fruges collectas in panem conficerere. Ideo eam e celo lapsam crediderunt.

Doronens primus in grecia leges instituit. Hic habuit fratrem qui menses et annos docebat obseruari, et secella et aras instituit ad colendos deos, propter quod a rudi populo inter deos commumeratus est, et ei boues immolabat dictusque est phegeus.

Oblivium decailionis factum in thessalia, et sequentis tabularum incendiis et vocat ideo decailionis, quoniam eius regno maxime fuit.

Bos in egypto erit de flumine in festo Serapis et elephas habetur in aere et rursum intrat, et non comparet et per deos.

Serapis tertius rex argivorum sine grecorum cum in egypto nauigio venisset, et ibi mortuus factus est a ceca gente omni matutinus egypciorum deus. Tunc etiam mirabilis superstitione incepit de bove dis colore quem opimi vocabat, eo quod viens coleret, et illo mortuo, demones vitulum simile ibide percurabant, ad decipere et inducere populum. Inde venit quod filii israhel similiter delirabant in orbe ut per quid enim hac stulticia miserabilius in homine rationali.

Argus iste quartus rex argivorum fuit, ex cuius nomine illud regnum nomen accepit. Hic post obitum deo habeti cepit templis et sacrificiis honoratus. Hoc etiam tempore gratias getes habere cepit delatis aliunde seminibus.

Job

Iob vir scissim pati ente ante insigne specie in Idumee et aribie suis, ex zareth prematreque Bosra nascitur. Hic erat iustus, rectus, modestus, prudens, gravis, et prudenter uter. Ide quod patiens ac mirum immundum patiens. Et vero res filios et feminas tres suscepit. Dives quippe inter eos sui ipsi orientales. Cuius possessio septem milia onium fuit, tria milia camelorum, quoniam quaginta ingens bos quingentorum, asini et familiam multam nimis. Cuius animi fortitudine, ut dominus certo argumento cōprobaret, permisit ut a dyabolo tentaretur. Qui accepta potestate omnem eius substantiam filiosque eos et filias perdidit, enim gravi uitate vulnerauit, quibus in omnibus Job labiis suis non peccauit dicens dominus dedit dominus absulit. Sit nomen domini benedictum. Ad eum denique conuersus dominus deus. Omnia quecumque ei a principio fuerant duplicita addidit. Superuixit deinde Job post flagella omnipotentis dei quadraginta et centum annos. Et vidit filios suos, et filiorum suorum filios usque ad quartam generationem, ac sic senex et plenus dierum mortuus est.

Solum

xxxi

Serapis

Argus

Moyses

Moyses verus, et omnium prophetarum summus historiographorum princeps, vir sane mansuetissimus super omnes gentes, populum dei de egyptia seruitute liberauit, quadriginta annis ipsius in heremo rexit. Ipse enim dilectus deo et hominibus tuus memoria in benedictione extitit. Cui dominus in monte synay gloriam suam ostenderet voluit. Dum vidit ignem ardorem et non comburentem. Cum enim Moyses pasceret oves Jetro socii sui in deserto appa-

g 113

Tertia etas

mit ei deus in rido ardenti qui tamen non con-
burebat. precipiens ei ut in egyptum desen-
deret. ad liberandum populum israhel. Iste est
Moses de cuius laude resonant celum et ter-
ra. deum vidit facie ad faciem clare quod de nul-
lo alio preterquam de **Paulo** apostolo scriptura
testatur in hac fragili carne. Ille in circumcis-
ione. Iste in prepucio testimonium de divina
essentia docentes unum verum deum colendus
esse.

Linea pontificum

Aaron

ythamar

Eleazar

Iacob

Abyn

Este aaron moy-
si frater vir sanctus
et insigni eloquen-
tia ornatus digne summi
sacerdotum sibi assump-
tit et testamentum eternum
sibi et filiis suis statuit fi-
liusque eius **Eleazarus** in
pontificatu succedit. cui pri-
mus stolam sacerdotij tra-
dit. Obiit autem anno vi
te eius centesimo vicesimo
tertio. Pontificatus vero
sui anno sexto et trigesimo.
In arabia monte oreb.

Esti tres scilicet **ythamar** **Iacob** **Abyn** cum **Eleazaro**. fuerunt filii
Aaron quorum duo videlicet **Iacob** et **Abyn** percussi sunt a domino
deo pro eo quod ignem alienum obtulerint in tabernaculo et subito con-
crematis sunt.

Mundi

Balaam

Balaam propheta filius Beor. qui ha-
bitabat super flumen terre filiorum
amon vir predicatorum. ad hunc balach
rex madianitarum legatos fidei dignissimos mi-
sit. rogates ut veniret et malediceret israhelitas.
Ille autem consulens dominum prohibitus est. denno
mittens. qui eorum voluntati obtemperare vo-
lens sternens asinam cum legatis ad regem ibat.
Et dum pgeret angelus domini eidem occurrit. et
euaginato gladio stankem quod nec ad dexteram
nec ad sinistram delitare poter-
rant in angustissimo loco. co-
cidit asina sub pedibus sedes-
tis. et cum vehementius latera
eius cederentur. Dominus ap-
peruit os asine. Et confessus
Balaam vidit angelum do-
mini qui corripuit prophetas
qui iussu angeli pergens pro-
phetauit dicens. Orientur stel-
la ex Jacob. Et consurget vir-
ga de israhel et percutiet duces
moab.
Tempore illo balaam Aris-
sus prophetauit et occiditur.

Tertia etas mundi

Linia Christi
Aminadab

Amaſon

Iaſon

Bilam propheta dicitur. qui
bitabat super flumini flumine
amoni vir predicatorum. dicitur
ter madianicarum legatos fida dignissime
sic rogatus et venire et malodiantibus
ille autem consulens dominum prohibebat
mittentes qui rounum voluntati obtemperare
lens sternens ait nam cum legatis conve
et dum pugnat angulus domini eadem eam
cuaginato gladio suam et nec ad deum

ad suum deum
cum in magnissimo loco
aduertitur ibi pedibus fer
tus et cum repente lat
eris advenit dominus
dixit os alius. Et confit
Balaam videt angelum d
ominum qui corripuit populo
qui iussu angelii percep
tibetum dicens. O m
ala et Jacob et contemptu
mias de israhel et percuties
moab

Tempore balaam
plus prophanus et audax

rebarat. Iudeab abru omnes fuerunt
duo rideant. Iudeab et abru omnes et
quoniam alienum obtemperant in iustitia et subi

etas mundi

Fide Aminadab primus post moysen fide ple
na ingressus est mare rubrum alijs trepidanti
bus. propter quod regalem stirpem meruit p
creare. Anno mundi 3644.

Nason anno mundi 3688 Josue post mor
tem moysi a deo iudea constitutus fuit sup israel ut
populo terram dividideret. Missusque ad exploran
di iericho. Exploratores autem recepit raab meritrix et
occultauit in domo sua. que et domini et familie sue pro
misserunt immunitatem si signum poneret coccineum in
fenestra. Et occulite dimisit eos abire ipsorum via patesca
ta per iordanem miraculo se transierunt antecedenti
bus lenitis cum archa. Iste ioseph filius Iaue populum
domini viginti septem annis rexit. hic solus cum caleph
et sercentis milibus viris. que ex egypto egressi fuerant ter
ram promissionis consecutus est. mortuus tandem ce
tesimo et decimo vite sue anno in monte effraim sepelit

Othoniel frater caleph minor liberavit po
pulum de oppressione regis mesopotamiae. que
etiam percussit. hic habet quod angelus domini appa
ruit arguens filios israhel de transgressione legis im
properans beneficia eis a domino collata ad fletum eos induxit. quia plu
ribus vicibus recesserunt a deo. propter quod traditi sunt in servitute plu
rium tyrannorum et penitentes liberati sunt per diversos indices. et post
liberationem sepe recidivaverunt in mala.

Este Ioth percussit Eglon regem Moabitum. et liberavit is
rahel. fuit enim vir valde fortis. et utraq; manu vtebatur pro
dextera.

Sangar filius Anath occidit sercentos ex philistium vomere vo
lentes intrare territorium eorum. Post hec malum facientes tra
dicti sunt in manus iacob regis chanaan. cuius princeps exerci
tus erat Syzare. Est autem egressus in bello cum barach ad hoc sinadete et asso
ciante debora prophetissa. Cui honor delatus ut indicaret israel.

Solum

xxxii

Linia Judicum
Josue

Othoniel

Ioth

Sangar

Moses

Moses frater Iaio
et filii israhel cum
fuerint in egypto
cccc. xl. annis. Oce compu
tato accipitur a prima pro
missione facta abrahe in mesopotamia. Si
cuit a deo accepit legem dedit filii israhel. Quis
post decem plagas quibus deus egyptum at
trivit processerunt per desertum versus mare
rubrum. et Pharaonem penitusset populum
dimisisse. angelo eos precedente in die in colum
na ignis. unde et pharaon congregatis exerciti
bus suis et curribus insecurus est eos ut redu
ceret in egyptum. Moses pm iuxta preceptum domini
g. iiiij

Tertia claus

agni pascali comesto cum populo israhel. vi-
dentesq; filij israhel appropinquare egyptios
ceperunt murmurare contra moysen q; eduris-
set eos de egipcio. Oranteq; moyses & ex domini
missione extende virgam super mare rubrum
dimisit aquae factis vijs in medio mari. per
quas incedentes libere filij israhel. Pharaon per-
dictas vias cum exercitus suis insequebatur
Sed egressis omnibus de populo hebreorum
Moyses extende virgam super mare. reuer-
se sunt aquae ut prius submersis pharaone cuj;
suis in medijs fluctibus. Ceaseriuit ergo moy-
ses cum populo. & Maria sorore eius cum mu-
lieribus timpanistris canticum istud domino
Cantemus domino gloriouse &c.

De Raphidin postea venerunt ad montem Synai & ad radices eius. Ibiq; mandauit dominus eis per moysen ut filij israhel se sanctificarent & lava- rent vestimenta sua duobus diebus. et tertia die ascenderent super montem. nullusq; accede- ret nec etiam tangeret ipsum montem. nec in- mentum. alioquin moreretur. Quo facto die tertia mons cepit fumigare. & tonitrua audiri & sonitus buccine & fulgura videri. & nubes densissima operuit montem in qua intravit Moyses ad recipientum legem. His peractis dedit dominus legem populo suo in monte sy- nai tertio mense egressionis de egypto. Que le- diuiditur in tripler genus preceptorum. scilicet mor-alium. iudicialium. & ceremonialium. Et moralia quidem sunt decem precepta que ha-

Mundi

bentur Exodi vicesimo capitulo. **Moralia** que-
dam alia sparsim in diversis locis pentahat-
ci precipue in dentronomio. sed reducantur ad
decalogum. & hec semper obligauerunt & obli-
gabunt ad obseruantiam eorum. etiam om-
nes nationes. Et prima tria sculpta in una ta-
bula lapidea nos habent ordinare ad deum.
alia septem ad proximum. **Judicialia** autem
ordinata erant ad conservandum pacificum
conuictum populi adiuicem & bonam civili-
tatem. sicuti statuta civitatum. obligabant so-
lum illum populum usq; ad passionem Christi. &c.

Mons Oreb

Mons Synai

Itulum conflatilem filij israhel. His
dem etiam temporibus. egyptiorum
more (Qui busirisidem adorabant)
sibi fecerunt. Cum enim moyses cuj; domino in
monte moram faceret. Populus ad Aaron di-
xit. vt facceret eis deos quos colerent. & precede-
rent eos. Quibus Hur restitit sputis ab eis (vt
traditur) suffocatus. Aaron timens ait. Tolli-
te maures aureas vrorum & liberorum. Quas
cum accepisset. formauit ex eis vitulum con-
flatilem opere fusorio. Et dixit populo. Hj
sunt dj tuu israhel. qui te duxerunt de terra egi-
pti. fecitq; Aaron altare. & in crastinu; indixit
solemnitatem. Mane surgentes obtulerunt ho-
stias. sed itq; populus manducare & bibere. &
surrexerunt ludere. id est adorare. Tunc ait do-
minus deus omnipotens ad Moysen. desce-
de peccanit populus tuus ydolatrando in ora-
tione vituli. Dimitte me vt deleam eos. Cui

ad. vi
gyptios
et dupli-
citer
domini
renobis
ari per
no per
ebatur
eum
reuer-
ne cui
o moy
l mu-
muno

Mundi

bentur Erobi ricasimo capitulo. **Mundi**
dam alia sparsim in diversis postulatis
a precipuis in deuteronomio decalogo.
decalogum. et hec semper coepit et ob-
servavit ad observantiam non tam om-
nes nationes. Et prius ad ipsam tabula
bala lapidea nos habemus. non tam
alia speciem ad portandum. quia etiam
ordinata erant ad conservandum perfec-
tum. populi admittunt. tamen cui
taenam scutum statuta cintum. ab hor-
um illam populum visum. quoniam ipsi
sum

Mons Qib

Tertia etas mundi

moyses. Queso domine quiescat ira tua. ne di-
cant egipciū callide eduxit eos. imponēs eis de-
re terram quam promiserat. **Placato domino**
mino descendit moyses ferens secum tabulas
lapides scriptas digito dei. **Cui occurrit Josue**
dicens. **Vulnatus pugne est in castris.** Cui moi-
ses. immo vor est cantantium. **Et appropin-**
quans vidit vitulum et choros et Istris pro-
secutum populi admittunt. tamen cui
taenam scutum statuta cintum. ab hor-

Tertia etas mundi

moyses. Queso domine quiescat ira tua. ne di-
cant egipciū callide eduxit eos. imponēs eis de-
re terram quam promiserat. **Placato domino**
mino descendit moyses ferens secum tabulas
lapides scriptas digito dei. **Cui occurrit Josue**
dicens. **Vulnatus pugne est in castris.** Cui moi-
ses. immo vor est cantantium. **Et appropin-**
quans vidit vitulum et choros et Istris pro-
secutum populi admittunt. tamen cui

Figura Arche et propiciato-
rii sibi Rabi Salomone;

Figura Arche sibi docto-
res catholicoz

Figura mense de ligno se-
thim edificate m-

Solum xxxiiii

sionem Aaron de fabricatione vituli. et eius ex-
cusationem. vitulum combussit. et massam in
puluerem rediguit. quem sparsit in aqua dans
filii israhel. qui in barbis ydolatriarum ap-
parebant. precipiens leuitis ut secum acciperent
gladios et omnes eos signatos puluere occide-
rent. **Ceciderunt autem eo die multa milia vi-**
torum.

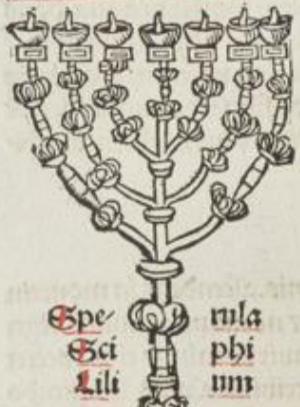
Oyses post tres menses egressionis. ascendens in montem
synai. ubi quadraginta diebus et noctibus ieunans leges
domini meruit accipere. **N**adauit dominus ei q̄ ficeret
Archam de lignis sethim. **Q**ue sunt imputribilia. **L**atus longitudo
esse duorum cubitorum cum dimidio. **L**atitudo vero vnius cum di-
midio et similiter altitudo. **E**t tota intus et foris cooperata auro mun-
dissimo. ac supra corona aurea. **E**t propiciatorium aureum sive tabu-
lam auream eiusdem latitudinis et longitudinis cuius est archa. ut
archam tegere sufficeret. **E**rat autem sursum erectum eminens arche
sicut cooperulum. quod dicebatur oraculum. **P**er utrumque latus lon-
gitudinis erant bini circuli aurei totum lignum penetrantes. et per
eos vectes de lignis sethim deaurati mittebantur. **Q**uibus archa fe-
rebatur. nec unq; extra habebantur. **E**t utrāq; vero parte oraculi. sc̄s
in duabus angulis anterioribus positi sunt duo cherubim aurei. unq;
alterum respiciebat versis tamē vultibus in propiciatorium. duo
bus quoq; alis expassis et mutuo se tangentibus velabant oraculū.
alas ex opposito extendebant. **E**t hec habebantur in sancta sanctorum.
In archa autem posita fuerunt vina aurea manna habens. Virga aa-
ron et due tabule decalogi. **C**um ea in plano non adeo perfecte figu-
rari poterint. **I**maginatio insipientis cetera supleat

Simili modo ait dominus Moysi. facies mensam de lignis
sethim aureis laminibus cooperata. habens quattuor pe-
des. **I**n singulis vero pedibus erat anulus aureus. **I**n an-
ulis vero vectes aurati. quibus scribatur mensa. **E**rat autem labium
in ea per circuitus sicut in archa. et labio affixa erat aurea corona al-
ta digitis quattuor. **I**ta q̄ medietas super mensam eminebat. ne su-
perposita caderent. **A**ltera medietas inferius ad decorum pendebat.
et ponebantur super eam duodecim panes azimi. **S**eni altrinsecus.
Et singulis superponebatur patena aurea cum thure. Josephus ve-
ro scribit phialas aureas superpositas plenas thure. **I**n diluvio sabbathi recentes et calidi int-
ponabantur. **O**ni immoti manebarunt in sabbathum sequens. Sublatos vero soli sacerdotes co-
medebant. Ideo sacerdotales dicebantur. ut sacerdotes formarent coquenter ponenter in men-
sa et tollerent. licet non obserbarunt. Dicebantur quoq; panes propositionis. **Q**uia positi erant
coram domino in memoriam sempiternam duodecim tribuum filiorum Israhel

Decepit quoq; dominus fieri candelabrum ex auro purissimo ductile. **C**uius hastile
basi infirmum erat ferreum super vestitum calamis aureis geniculatis ad modum can-
ne. **V**bi autem erant calamorum capita erecta inter se disponebantur et iungebantur

Tertia

*Sigura candelabri lumis
scdm doctores aliquos*

Spe
Sci
Lili

rula
phi
um

*Siguracandelabri lumis
scdm rabi Moysen*

Spe
Sci
Lili

rula
phus
um

In longitudine et latitudine quinq; cubitorum. Et in altitudine trium. Eratq; concavus instar arche sine operimento. Parietes lignei sed operti erant eis in tuis et extra. siue lamiinis encis ut vii non possent Area ei siue aralia erea erat tanq; fundus arche super quem siebat ignis. Qui per fenestram que erat in latere orientali imponebatur. In quattuor angulis superiorib; erant extra quattuor recurva cornua In quibus quattuor cathene amulis inserebantur de quibus dependens craticula erea in modum rethis facta. usq; ad mediu[m] altaris descendebat sup qua[re] tremenda in odorem dno ponebantur Circa vero angulos inferiores quattuor erant amuli erici in quibus vectes imponerantur de lignis sethim opti ere ad portandum altare. Positum aut erat ante tabernaculum sub diu

Ade vestimentis sacerdotalib; fidelis pmitres. qttuo erat veste coes oib; sacerdotib; etiam minorib; semi ale linei. tunica de bisso dupla p totu[m] Balte lat qsi digitis qttuo. cu[m] pulchia varietate. Et thyara de bisso qua gestarunt i capite. tudes supi in acutu. Sup hec qttuo p p[ro]p[ri]is vestib; iduebat sum sacerdos. P[ro]p[ri]a erat tunica iacinctina. Que stricta erat vt tunicella. In cui extremitate inferiori erat tintinabula et malogranata interta. Scdm ornamenti suph[er]ale sine manicis. descendens usq; ad renes. adeo ut suspensi possent. cu[m] varietate pulchia. Tertiu[r] ronale qdranguliu duplex. In q erat. vii lapides p[re]iosi. Quartu[r] ornamenti erat balthus seu cinguliu de qnq; colorib;. Quintu[r] erat mitra iacinctina i capite supra bisinu. Erat aut sextu[r] lamia aurea ad modu[m] dimidie lutea facta. In q theogramato inscriptu, facta deinde ad modum corone. Que p[ro]tendebat ab auro ad aurem per frontem.

Etas

Mundi

tanq; duo ciphi erat in modu[n]i nucis. Et ex fundo ciphi pcedebat flores recurui. qsi lilia. Et in ipso fundo inter ciphi et lilia erat sperula volubilis. Et ita cu[m] in hastili eent qnq; calami in h[ab]e modu copulati. Quattuor ibi iucture erant. Quaq; queq; habebat quasi ciphos duos i[n]cros et sperulas simul et lilia. Stipes vero candelabri q pro cedebat directe in altu[n] inferius habet tres pedes. Et sursu[m] habebat ser calamos egrediates de hastili. tres ex uno latere. et tres ex alio. tendentes sursum oblique. Quosq; ptingeret ad altitudinem hastilis. In hastili vero qttuo ciphi instar nucis. Quos aliq; pomellos dicunt. Ita q duo ciphi positi unu contra aliu faciebat pomellu unu. Rabi salomon scribit istos ciphos fuisse oblongos. Et sic dispositos ut calam p modum ciphi transiret. Speruleq; simul et lilia. et ut hebrei dicunt pomellus et flos in candelabro ad decoru posita fuerunt. Erat aut ut dicit ioseph ex lxx. pribus cōpositu in una base erectu. Quo cuq; voro mo faciū fuerit in sumo. viij. habebat capita eqlia super que ponebant septē lucerne auree. Ita q ultim ciphi q erat i sumitate eiuslibet calami. erat sedes lucerne. infusoria etiā septē ex auro erat. Quibus oleu infundebat lucernis. Eratq; forlices dicti emulctoria. Qui ex auro erat ad emulgeda licinia. et cu[m] quib; amouebat illud qd erat cōbusu de licinia et residuū liciniū ad incendiū aptabat. Vasa q plena aq erat emulcta ne faceret fumū. Oe aut pond eius cu[m] vasiss suis habuit talentū auri. Nescit pfecte pond quāq; magnū auti pond reqrebat ad tm op pfectiendū. Positū aut erat ad austriō mensaz. no recte qdē obliq. Prout tñ in plano figurari possint. deinceps videri potest.

Altare quoq; holocaustorum siue sacrificiorum iussit dominus fieri de lignis sethim. Erat autem altare quadrum. In longitudine et latitudine quinq; cubitorum. Et in altitudine trium. Eratq; concavus instar arche sine operimento. Parietes lignei sed operti erant eis in tuis et extra. siue lamiinis encis ut vii non possent. Area ei siue aralia erea erat tanq; fundus arche super quem siebat ignis. Qui per fenestram que erat in latere orientali imponebatur. In quattuor angulis superiorib; erant extra quattuor recurva cornua. In quibus quattuor cathene amulis inserebantur de quibus dependens craticula erea in modum rethis facta. usq; ad mediu[m] altaris descendebat sup qua[re] tremenda in odorem dno ponebantur. Circa vero angulos inferiores quattuor erant amuli erici. in quibus vectes imponerantur de lignis sethim opti ere ad portandum altare. Positum aut erat ante tabernaculum sub diu

Ade vestimentis sacerdotalib; fidelis pmitres. qttuo erat veste coes oib; sacerdotib; etiam minorib; semi ale linei. tunica de bisso dupla p totu[m] Balte lat qsi digitis qttuo. cu[m] pulchia varietate. Et thyara de bisso qua gestarunt i capite. tudes supi in acutu. Sup hec qttuo p p[ro]p[ri]is vestib; iduebat sum sacerdos. P[ro]p[ri]a erat tunica iacinctina. Que stricta erat vt tunicella. In cui extremitate inferiori erat tintinabula et malogranata interta. Scdm ornamenti suph[er]ale sine manicis. descendens usq; ad renes. adeo ut suspensi possent. cu[m] varietate pulchia. Tertiu[r] ronale qdranguliu duplex. In q erat. vii lapides p[re]iosi. Quartu[r] ornamenti erat balthus seu cinguliu de qnq; colorib;. Quintu[r] erat mitra iacinctina i capite supra bisinu. Erat aut sextu[r] lamia aurea ad modu[m] dimidie lutea facta. In q theogramato inscriptu, facta deinde ad modum corone. Que p[ro]tendebat ab auro ad aurem per frontem.

Tertia

etas mundi

Solum xxxviii

2 **O**cto est itex dñs ad moysi. facies et labii eneū cur basi sua. vas sc̄z lauatorii qd̄ alibi labz et luter (vt Rabi salomon ponit) vocat Quod erat inter tabernaculū et altare holocaustorū. In q̄ missa aqua lauabant sacerdotes manus suas et pedes. vestes sanctas accepturi. vt sacrificarent. Similiter ingressuri tabernaculum. et egressuri. vt Aaron et filii ei secerunt portantes de sanguine hostie imolate p̄ petus ppli. Et qn̄ accedebat ad altare vt i eo offerrent thimiamam. Qd̄ dicit factū de speculis mulierū excubantium ad ingressum tabernaculi. Vel poti⁹ in circuitu labii iuprani circumposita specula fuerunt. In quib⁹ sacerdotes videre possent. si facie vel in ueste maculata abliedam haberent.

Receperit quoq; dñs moysi vt faceret tabernaculū in hūc modū. Tabernaculum erat donus deo dicata. Quadrata et oblonga. trib⁹ clausa pie tibus. Aquilonari. meridiāo. occidētali. Liber patet utroque ab oriente. vt sole oriente radiis eius illustraret. mō introit⁹ ecclaz fit ut plimū in occidēte. Lōgitudo erat. xx. cubitorū. Latitudo. x. In laterem meridianō. erat tabule de lignis sethi. xx. statas. qz vnaqz ilogitudine habebat cubitos. x. In spissitudine digitos q̄tuor. In altitudine cubitū et semissar. Iugebat at sibi mutuo. Et erant in aurate ex vtraqz pte. Supposite vō singlē duab⁹ basib⁹ argenteis pforat. Eodem scemate erat fac̄ p̄tis aq̄lonaris. Ad occidēte vō erat. vi. tabule p̄ oīa siles. In medio at tabernaci mādauit dñs fieri p̄ latitudinē velū pulch̄ appensur sup̄ q̄tnor colunis. Qd̄ diuidebat sc̄ta a sc̄toz. H̄ebat at q̄drupler op̄imentū. f̄d cortinis iteris varijs coloribus de sagis cilicinis. de pellib⁹ rubricatis et b̄ pellib⁹ iacinctinis. Cetera b̄ vectib⁹ au lis. Cortinis et sagis liber moysi erodus manifestat.

Moses p̄io anno tabernaculū dño p̄struxit. Et. viij. mēsib⁹ op̄ p̄ficiēs. mēse p̄io anni sedi p̄ia die erexit iudei q̄ p̄ moysi legē s̄l cū lēis h̄ē ceperit. Itex dñs ad moysi ait. Cū filios isrl̄ in iudea tab dabit q̄sq; p̄ia sua ne sit i eis plaga dimidii s̄li. iurta mēsirā sanctuarī. Sicl⁹. xx. obulos h̄. Et hec pecūia ad v̄sus tabernaci rep̄ebat. Cōpletisq; s̄mōib⁹ dedit moysi duas tabulas lapideas digitō dei scriptas. Op̄ diuinū n̄ hūano iſcriptas decalogo et vtraqz pte et vt hebriei tradūti in uno latere figurata. silez figurā i alio opposito dabat. qd̄ miraclo ascribebat. Ceteri sculpta iterat lēis dicebat. P̄iecia catholici doctores et p̄cipue dñi. Singul̄ tria p̄cepta i p̄ia tabula testimoniū q̄ hoiez ad deū ordinat. In sc̄da. viij. q̄ ad p̄im ordinante scripta ponit. Rabi tñ Salomō et hebrei qnq; i vna et qnq; i alia p̄cepta distinguunt. Postea vō vt i figura vituli videatur descedēs. Moyses et vidēs vitulā et choros iratus. piccit tabulas. Et confracte sunt.

Due tabule at instrumentis suis

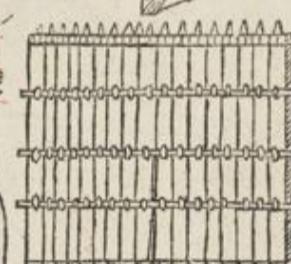
Tabernaculū moysi

Due tabule facientes angulum

Bases

Sigura vni lateris tabernaci q̄tū ad tabulas et bases qb̄ ifigūt

Vnanus

Sigura tabularū sc̄dm doctores aliquos et dñm hebreos

Ego dñs n̄ hab. deos alt.	Ego dñs de us tui. Ego hēbis deos ali.	Ego dñs de us tui. Ego hēbis deos ali.	Ego dñs de us tui. Ego hēbis deos ali.
Ego dñs n̄ assu. m. dei tui inua. Mānto vt diē sab. san. Honora p̄ tuū et ma-	Ego dñs mecha beris. Non furti facias. Ego loqua. cō. pro. tui. f.	Ego dñs de us tui. Ego hēbis deos ali. non assu no. Si tui in ua. mēnto ut diē sab. san. Honora p̄ tuū et ma-	Ego dñs mech. Ego furti. Ego loq ris cō. pro. Ego p̄cip domū pro. Ego p̄cip vroē pro
Quartū cunamū et cunamū i capite supra. bissimā. Et cunamū lēmis. et cunamū i capite supra. bissimā. Et cunamū lēmis.			
Et cunamū i capite supra. bissimā. Et cunamū lēmis.			
Et cunamū i capite supra. bissimā. Et cunamū lēmis.			

Cortina minor et maior.

Tertia

Aptheros

Eruconius

etas

Senir

Cadmus

mundi

Linia regum assiri
orum

Amynthas

Bellothus

Potheros Rex crete pino mellis colligendi usum inuenit huins filia ex incestu concepit de qua mirabilia narrantur. Et post ibidem filius regnauit et dictus fuit audiis legesq; fecit et pum' boves aro tro iunxit

Eruconius Atheniensium princeps primus in grecia quadrigam ex cogi

tauit

Enir ille in tyro sydone regnauit usq; litterarum tradidit. et colores seni

ceos quo capitalia fierent inuenit.

A B C D E

Adins rex assiriorum edificavit in Socia civitatem que vocabat **The**
Obas. Et regnauit ibidem. Et ad inuenit primitus littera Grecorum scilicet

Alpha vita Gamma Delta

A · B · V · D ·

Item infra Aucto rege obiit Josue q; fuit. xvij. rex assiriorum. et e ope apud

Sicamos. xvi. rex Coratus regnauit.

Eope Lomperes fuit. xxiij. rex assiriorum sup q; historie delore sicut 2n

Agustinus scribit. et sic finivit regnum Gregocorum.

Corinthus

Tertia etas mundi

Corinthus vrbis fuit Achaie olim insigris quae primū a Sysipho latrone ac oli super ischmon in medio maris iōnij et egei constructa fuit. Octuagesimo etatis moysiāno. Primo Certhyra deinde aucta ephyra vocata. Vñ et apud virgilium Ephyreagz era. Nam Corinthiā in ere fundēdo principatū obtinebat. Eo q̄ ibi pulcherrima et artificio ea eiusmodi eris siebat vasā. Et post hec euerſa et ab corinthon Orestis filio instaurata Corinthus cognita fuit. Ultimo a romanis accensa nūq̄ coaluit ut ostendit florus et iustus. Fuit q̄ teste apulegio libio de magici regiōis capit. Apud Corinthios primū imperiū assumpsit et regnauit. Atletes grecus luctator victoriosissimus. Regnatūq; ē in corinthon sub regib; . iij. annis. Postea res publica per annuos magistratus gubernari capta est. Peloponnesus p-

Carmenitis

Italus rex

Italus rex

Italus rex

Hec civitas antiq; tus Zenereth alias Cynaroth vocata ad litora maris sita. Tyberiadis dicti iter orientē et austri ad dūs leucas a bethulia monte distans ubi Judith Holofernes occidit. Deinde ab herode Tetrarcha galilee instaurata. in honorem tyberij Cesaris Tyberiadis appellata. Nunc Tyberias est vocata in ea christus Mattheum in apostolatum assumpsit. Olim habuit episcopum cui mare galilee subiectum erat. Prope hanc civitatem balnea naturaliter calida esse perhibentur. Et in ea terminatur regio decapoleos. et decim civitatibus principalibus dicta. In ea

Solum

XXXV

nacia quā hodie latini Moreā vocat tētis grecie quondam arī dicta regio est pene insula. haud ulli terre nobilitate p̄ ferēda. Inter dno maria Egēi et Ioniū platani foliosimil. Angustia vñ p̄cedit Ischmos appellat. in ea stricura q̄ Cheroneōn efficit ciuitas est corinthi medio intercallo colli applicata. S; has ipsas angustias (ut pliniū retulit) pfodere nauigabili alio tentauere. Demetriū rex Cesat dictator cayus princeps domiciū nero insausto (ut oī exitu patuit) cepto greci p̄ncipes postq; turcorū potētia europa penetravit ex mari ad māre p̄dincto p̄ agustias mōro peloponessū a reliq; grecia disūrerunt. Nux ex amiliū vocanere. Corinthios ab ydolorū cultura ad verā dei religionē. Paulus aplius rationibus et doctrina atq; miraculis perarit. Nunc ea regio tota im perio Turcorum adiecta est.

Sta Carmentis

Inas inuenit. A. b. c. d. e. f. g. h. i. k. l. m. n. o. p. q. r. s. t. v. r.

Ste salmō filius

Linea Christi

Salmon

Rechab

Linea Christi

Salmon

Rechab

Rome

</div

Tertia etas mundi
Tyberias alias tyberiadis

Quare illud tempus incepérunt ytalie regnare reges, māltotiensqz
numina variarunt, quōrum omnium primus dicitur fuisse **Ia-**
nus, qui palatium extulit quod **Jeniculum** dicitur. Postea mag-
no deo habitus est. Figuratur autem cum dnabs faciebs. atqz in pri-
ncipio anni eius festum celebratur. Ob hoc quod esset finis preteriti principiūqz
futuri. Et inde mensis **Januarins** est dictus. Ideo bisfons dicitur.

Saturnus pater Iouis rex cretensis tempore ysaac regnare cepit. filius Atry filij Ulinie filij Ulini filij Beldi nembrotidis. postea expulsus a regno Cretense per filium suum Iouem. Videns igitur Janus saturnum velle civiliter vivere et vineas colere ac docere suscepit eum benignus. et cum eo regnum partitus est et genuit ibi Saturnus picum. qui post eum regnauit. Alij vocant eum stercem. al. stercatum. quia ab eo tanquam a peritissimo agricola inuentum est. ut in fino animalium agri secundaretur. Ideo enim deum agri fecerunt. et totius prosperitatis post mortem eius

Saturni ymago talis a romanis depingebatur. erat enim vultu tristis se-
ner et capite canus. falcem in sinistra tenens. dextera vero flaminiorum dra-
conem. tristis. quia regno crete pulsus. vel quia ortus stelle saturni significat
tristitia ventura. senex quia sidus istud frigidissimum in effectu. ideo capri-
cornus et aquarius (quibus preest saturnus) sunt signa frigida. canis quia
puinas et niues procreat in predictis signis. falcem gessit. quia agricultura;
inuenit. vel quia secundum Seruum inimicus est humanae nature. quia frigidissimum. ideo sec-
undum eum in sinistro brachio proprios filios tenuit quos falce peremit et ad eos petrexit. quem
etiam natos suos vorare dixerunt. cum omnia tempore consumerentur. vel etiam draconem in
dextera portavit. quia finis est anni. pater Iouis dicitur. quia eo superior secundum multos ha-
betur. Glaucocoopertus fuit amicu. quia stella eius frigide et aquose est nature. Saturnus le-

Linea regum ytalie

Janus

Saturday

This page from a medieval manuscript features three large, ornate initials in red and blue ink. The first initial, at the top left, begins with 'T' and depicts a seated figure, possibly a saint or a personification of a month. The second initial, in the center, begins with 'F' and also shows a seated figure. The third initial, at the bottom right, begins with 'S' and depicts a figure standing and holding a long staff or object. The text is written in a Gothic script in two columns per line, with some words highlighted in red.

asalias tyberiadis mundi

Tertia etas mundi Solium XXXVI

benter accepit immolatoꝝ hois iumentis sine puerilis. Delectat enim dyabolus in effusione sanguinis humani tum propter credulitatem immolantis tum propter odium humani generis.

Juno

Iuno Saturni et opis filia ac iouis soror atq; coniuncta ea etate fuit. Hec errare gentiliū deoz regina dicta fuit et ppterera regnoꝝ eā et dinitiay fecerūt deā sic et ppterā. Et iō puerentibꝝ ipsam pesse voluerunt. Illi insip̄ insignē curru et arma attribuūt. Illi qztaq; regine excellētissime. viiiij. nymphas pedisseq; assipserūt. ut in cuiꝝ psona Virgiliꝝ dixit. Sunt mihi bis septē pſtan- ti co:pe nymphē. In cuiꝝ etiā tutelā pauonē auē direcere. Cuins caude dicit. Ouidius eaz argi pastoris sui et mercurio occisi oculos apposuisse. Et iōne vulcamum pcepit et post mortem inter deos relata. Samū nobilissimum templū eidē pſtrinxerūt.

Plaus saturni filius primus rex laurentū fuit. qui bellator egregius et au-

gur fuit. et inter deos commumeratus est.

Eamus secundus rex laurentū fuit. qui etiam deus fuit eorum qui sic

Evolverunt vel putauerunt

Sibylle oēs semie vetes a veteribꝝ nūcupate. vlab vniꝝ delfibis noīe vel a pſilijs deoz denūciādis. Cetex Sibyllas. e. nūero fuisse. Prīmā fuisse de pſis. Cuins mentibꝝ fecit Ulicanor q; res gestas Alerādi scripsit Scđaz libicā. Cuiꝝ memit Euri pedes. Tertiā delphicā. de q; crisipp̄ loquac in li. de diuinatōe. Quartā cumeaq; i ytalia q; nenī in libris belli punici. Piso i ānaliibꝝ noiat. Quintā erythreā. q; Appollodoꝝ affirmat suā fuisse ciue. Eāq; grāis ilioꝝ perētibꝝ vaticinatā piturā eē troyā. Sertā samia. de q; scripsit Cratosenes in antiq; ānaliibꝝ samior̄ repisse se scriptū Septiā Cumāna noīe Almatheā. q; ab alijs demophi le noiat. Eāq; ir. libros attulisse ad regē tarquinū pūscū. Et p eis trecētos philippeos postulasse regēq; aspnatū p̄cij magnitudinē et mulieris insania. Illā in pſpectu regis tres cōbussisse. at p reliq; idē p̄cij postulasse Tarqñiū m̄stomaḡ mulierē isan̄ reputasse. Que denmo tribꝝ alijs exiſtis cū i codē p̄cio pſeuueraret. motū eē regē. ac residuos trecētis aureis emisse. q; postea nūerus sic act̄ capitolio refecto. qd ex oibꝝ cīnitatibꝝ et ytalicis et grecis. et p̄cipue erythreis coacti allatiq; sunt romāi. cuinſcūq; Sibylle noīe fuit. Octauā hellēsponticā in agro troyano natā vico mar

Sibylla Agrippa messo tpibꝝ cyroni. Nephrigia q; vaticinata sit ancyre. **Sibylla Libica**

Decimā tiburtē noīe Albūca q; tiburi colit ut da. Haz oīm Sibyllaz carnia ferūt. Oēs at hee sibylle vniꝝ deū p̄dicat marie tñ Erythreā. q; celebrior inter ceteras ac nob̄ ilior hē.

De aliis Sibyllis

Sibylla agrippa vestita rosea ueste cū clamide rosea. nū Similitū iuēcis. manū tenēs i gremio q̄si admirās. et simiſtrā manū tenēs ondēdo deoſi briue scriptū. dīc sic. Imitabile vbiū palpabit. Germiabit ut radir. Siccabit ut foliū. Vlo appēbit venistas eiꝝ. circādabit aliuꝝ matern̄. et florebit de leticia sempiterna. et ab hoibꝝ pculabat. Nascer̄ ex mīre vtds et ouersabit ut petō. hō qdā gētīl vdit hāc gliaz

Sibylla libica ornata seruo viridi. et flox in capite uesti sta paleo honesto et nō multū iuēcis dīc sic. Ecce veniet dies et illuiaabit dñs densa tenebray et soluet ner synagoge et desinēt labia hoīm. et videbūt regē vincētū et tenebit illuz in gremio virgo dñā gentiū. et regnabit in misericordia. et vteris matris eius erit statera cunctorum.

Nec sibilla delphica q; an̄ troyana bella nata pp̄huit. ve h ij

Picus

Saturnus

Sibylla delphica

Tertia etas

mundi

Suita ueste nigra et capillis circuligatis capiti in manu tenens cornu iuuenis dicit sic. **V**lascet pio
pheta absq; matris coitu ex virgine eius.

Sibylla Frigia induita ueste rubea nudis brachijs antiqua facie saturnina. **c**riminib; spar-
sis per dorsum digito indicans dicit sic. **E**t olimpo excelsus venit et firmabit cōsilium in ce-
lo et annunciat virgo in vallis desertorum.

Sibylla Samia

Sibylla Samia a samo insula intenit. habes formosus
spectus subtili velo capite cooperio manum ad pect-
tenens dicit sic. **E**cce veniet diues et nascetur de pauperiu-
la. **E**t bestie terrarum adorabunt eum. **C**lamabunt et di-
cent. **L**audent eum in atris celorum.

Sibylla Europa

Sibylla Europa decora iuuenis. **F**acie rutilans. velo
subtilissimo capite ligata. induita ueste aurea breue i-
n manu tenens dicit sic. **V**eniet ille et transibit colles et lati-
ces olimpi. regnabit in paternitate. et dominabitur in si-
lentio. et egredietur de utero virginis.

**Sibylla quedam
valde religiosa**

Sibylla Persica

Sibylla Persica vestita aurea ueste cum velo albo in-
capite dicit sic. **E**cce bestia concilaberis. et gignetur
dominus in orbem terrarum. et gremius virginis erit sa-
lus gentium et pedes eius in valitudine hominum. **I**nit-
sibile verbum palpabitur

Iuueni etiam alia dicta cuiusdam sibille cuius nomen
non inueni de christo testificatis videlicet. **E**rurget mu-
lier de stirpe hebreorum nomine Maria habes sponsum nomine Joseph et procreabitur ex ea
sine commixtione viri de spiritu sancto filius dei nomine Jesus. **E**t ipsa erit virgo ante partus
et virgo post partum. Qui vero ex ea nascetur erit verus deus et verus homo et adimplebit legem
Iudeorum et suam adiunget propriam. et permanebit regnum eius in secula seculorum. **V**eni-
etq; super eum vox dicens. **H**ic est filius meus dilectus ipsum audite. **M**ortuorum resurrectio
erit. et claudox cursus velocissimus. **E**t surdi audiunt. et ceci videbunt claudi abulaboloquentur
non loquentes. **E**t de quinq; panibus et duobus piscibus multa hominum milia saturabuntur
Vento compescet verbo. mareq; furiens sedebit. pedibus mare calcans. Ambulans super vi-
das. infirmitatem hominibus soluens. repellens multos dolores.

Tem alia Sibylla que dicitur fuisse berithaea ait. **I**n ultima etate humiliabitur deus
humanabitur proles divina. **J**ungebatur humanitati deitas. **I**acobit in seno agnus. et
puellari officio educabitur deus et homo. **E**ligetq; sibi ex piscatoribus et eiectis numeris
duodenarium.

Troys

rendissima.

Anchises

Laomedon

Ile trois in dardania regnauit et tro-
yam condidit.

Achises ex dea venere sim et
torem gentilium genuit Ene-
am qui in ytalia regnauit. ut
patuit.

Laomedon rex Troye occiditur
et Triona filia eius capitur et
ducitur in Greciam propter q-
bella grauissima scita sunt et mala hor-

Goria nos mundi
Troya

Tertia etas mundi Solium xxxviii

Troya

Troya regio minoris Asiae in qua illi
on sunt civitas cantatissima. Non
minus vero per ipsa urbe Troya po-
nitur. Et secundum Homerus omnium que sub so-
le ac stellis ero celo sunt vibium quidem insig-
nissima est troya. Tunc autem ingens Troya
totius asie columnam ita extincta est. ut vir ve-
stigium aliquod apparet. Unde Ouidius in-
quit. Iar seges est ubi troia fuit. Similiter vir-
gilius. Campus ubi Troya fuit. Cum ea eru-
sta lapides et quea cumq; alia inde ablata sunt
Talis finis humanarum rerum. Tros autem
Erichtonius regis filius anno quadragesimo
iudicis Iliochiam veteranus Dardaniam ve-
niens Troyam condidit. vir armorum peritis
sumus. ampliato regno ex suo nomine regione
que prius dardania dicebatur Troyam appellauit.
Dardanus enim fuit ex Ioue et Electra
filia Athlantis genitus. Is ad phrigiam deue-
nit quam dardaniam nominauit. Ex quo na-
tus Erichthonius ex eo Tros qui iusticia et pie-
tate laudabilis fuit. Isq; ut memoriam sui no-
minis faceret Troyam appellari iussit. qui du-
os habuit filios Ilio et Asara. Cumq; primus
et maior natura regnans Troyam de suo nomine

Ilium nominavit. Ilio Laomedon fuit fili-
us ex quo Priamus natus est. Is Troya post
suam primam direptionem reformatum et ex-
ornauit. ac vibem magnam et ampliora me-
nia ac propugnacula et lapidibus marmo-
reis cum muro altissimo extruxit et munitissi-
mam reddidit multitudinemq; militum esse
fecit. ne per ignorantiam opprimerentur. ut
prius tempore Laomedontis oppressa fuit.
Regiam quoq; edificauit et Iouis statuam.
et Aram consecravit. Ilio autem se portas fe-
cit. quarum hec sunt nomina. Anthenoydas.
Ilia. Scea Thymbria. Dardanides. Troyana.
Per medium autem ciuitatis fluvius rarus.
decurrebat Simois quoq; fluminis ex Idato-
yanoo monte scaturiens iuxta Troyam decur-
rens. qui cum mare appropinquatur. tanto
commisetur. Et in paludem coactus iuxta si-
geum promontorium in mare descendit Pri-
amus autem ex Hecuba vrore hos habuit li-
beros. Hectorem primo natum. Alexandum.
Deiphobum. Helenum Troyulum Andromacham.
Cassandram. polixenam. Pugnatum
est deinde cum Troyanis per Grecos annis
decem et mensibus sex. Primo autem Eschon-

Tertia etas

Iudicis anno, cuius causam dicunt. **Cum** Alexander qui paris dictus est in Ida silua cum venatu abiisset in somnis Mercurium adiuvisse. Junonem venerem et ministerum ut inter eas de specie indicaret. Et tunc sibi venerem pollicitam esse, sisiam speciem meliorem hanc specie indicasset daturam se ei uxorem que in grecia speciosior forma videretur. **Vnde** cum ita audisset optimam facie venerem dicitur iudicasse. Postea helenam regis Menelai uxorem rapuit id extremum exercitum troianis fuit, hoc bellum decimale disertissime prescribunt Dares frigini et dijctes cretensis, qui in clade Troyanorum presentes, locorum nomina et gestorum lucidissime omnia nominant. Et ad rerum troyanorum cognitionem nihil breius, nil clarius et tertius reperiri poterit. Sicut enim capta Tertio anno labdan iudicis israel ante vibem conditam. Anno. 430.

De bello grecorum contra Troyanos et destructione troyae.

Onus dicit Anno ante vibem contigit. cccc. xxx. pro raptu Helenae fuisse factam coniurationem grecorum et concursum mille navium extitisse, et deinde obsidionem decenni. Porro friges dares, qui scripsit hanc historiam dicit quod duces grecorum contra troyam fuerint. xlviij. qui adduxerunt naues mille ducentas duas. **Priamo** vero regi troye venerunt in auxilium duces triginta quattuor. Summa autem belli troyani et historia daretis, quam transfluit cornelius ista est. **Castor** et pollutus audietes helenas pulcherrimam uxorem menelai fratris agamenonis raptam fuisse ab alexandro seu paride, natus ascendentis secuti sunt eam, et cum in lesbio labore naue soluerent, marima tempestate ora, numquid comparuerunt. Quos hesbit usq; ad troyam quesierunt et non inuenientes crediderunt immortales deos factos. Conuenerunt igitur apud athenas grecorum duces quadraginta septem, cuius naibus mille ducentis duabus. Nisi quis sunt primo legati Dyomedes et volires ad Priamum, ut satisficeret iniurie inferet, negotio pugnatum est inter eos. **E**t in primo bello Hector priami filius protesilaum interfecit. **E**n secundo bello patroclum et

mundi

Minontem et Aiacem thelamoniorum occidisset nisi eum de sanguine suo recognosset erat enim natus de Esona sorore priami. **C**Prime inde die sicut grays potentibus per biennium. **C**onterto prelio Hector Bochem archilorum et prothenorem duces occidit. **C**In quarto prelio Alexander Menelai femur sagitta transfixit. **C**In quinto bello Hector septem fortissimos duces occidit. Enicas duos, Achilles quattuor, Dyomedes duos. **C**In sexto bello continuis diebus octuaginta pugnatum est. Gray secundas petunt inducias in triennium, quo completo iterum pugnatur. **H**ector enim in prima acie interfecit quattuor duces fortissimos. Achilles qui erat ex parte grecorum occidit duos, de parte troyanorum. Pugnatur diebus triginta. Priamus tertias petit inducias, sex mensibus. **C**Iterum Agamenon qui ex parte erat grecorum petit quartas inducias dierum triginta. **C**In nono bello voluit andronica uxori Hectoris ipsum Hecorem retinere, quia in somnis viderat ei non expedire ut prodiret in bellum quod cum facere non posset. Antianacem filium suum ad pedes eius posuit, sed nec sic eum retinuit. **H**ector igitur in bellis prodiens tres duces fortissimos occidit, duos vulneravit, et tertium Achillem a quo tandem occiditur. Gray quintas petunt inducias duorum mensium. **C**Post bellum enim decimum Gray sextas petunt inducias per annum. In bello autem undecimo, Palamides qui rex per commotionem factus fuerat occiditur. **C**In bello enim duodecimo Troylus milites occidit. **C**In tredecimo prelio pugnatur continuis diebus septem, Agamenon septimas petit inducias triginta diebus. **C**In bello decimoctavo, Troylus Achillem sauciat et pugnat in continuis diebus septem. **C**In bello decimonono, Troylus ex equo cadens ab Achille occiditur. **C**In vicequarto bello cadit Mennon dur persarum. **C**Priamus autem decimas petit inducias dierum triginta. **C**In bello vicequinto Alexander occidit Achillem in phano appollinis ubi cum ad colloquium vocauerat concordiam simulans. Gred igitur petunt undecimas inducias. **C**In vicequinto secundo bello Alexander Aiacem sauciat, et Ayas sauciatus alexandrum interficit et de vulnere statim moritur. **C**In bello autem vicequinto tertio, et vicequarto paucassiles

mundi

Tertia etas mundi

regina amazom viriliter neopholeum.
Achilles filium sauciat a quo tandem ipsa occi-
ditur. Athenor. polidamas et Eneas dicunt
priamo ut faciat pacem. quo nolente patrias
produnt.

Apta igitur troya. Agamenon peditas
omnes equaliter dimisit. Ita qd pugna-
tum est ad troyam annis. r. mensibus
ero diebus. Et ut refert datus frigi. corue-
runt et argus occidenta et septuaginta mi-
lia. Et troyanis aut serceta septuaginta milia
homines usq ad opidum proditum. Eo aut pedito oc-
cisa sunt et troyanis. cc. lxxv. milia. Eneas na-
vib. pfectus est cu quibus alexander grecam inie-
rat numer. triu milia
qd ingentior hominum et troyanis. Athenor secu-
ti sunt duo milia qngeti. Ethelaeus cu cassan-
dia et andromeda et hecuba uxori priami cu mil-
le septingentis crinibus petiunt. Menelaus. et hele-
na uxori ei (dicit homer) ad tarcure regem egi-
pti que polipi vocat p capti troia diuertisse

Cum videa immortales scriptores de tro-
yanorum clade memisse. et eo locorum no-
minum et gestorum cu letores deuenierit
propter hystoriam ignoratione cespitate sepe etiaz
cadere. Quicobie ad historias Troyane cladis
qz dares phrigi. et dictes cretensis viri diserti
pserunt cuctos remitto. Cu pium p id typus
vixit et militauit. Alter idomenii cretensiu du-
ce securiter qz ad troyanorum rex cogni-
tionem attinet nihil breni. nihil utili. nihil etiā
claris et tentis licet repire. Quis res gestas tata
diligentia. tataqz cura. atqz ita diuisas tibz. noi-
bus locis et sic demū accurate oia differuit. ut
res non narrari. sed geri. non describi. s rursus tra-
ctari et ipi bello interesse legetib videatur.

Troyanum bellum decenale pio Esebō si-
ne Abessōn iudicis anno (teste eusebio)
surrexit. qz tpe sequentes claruerit Troya-
num quā Ilion tros regis troyanorum filius am-
plissimā instaurauit mille et qngetis passibus
a mare remota erat. ubi oīm rex ubertas erat
Ipa qz que decenale grecorum obsidione pas-
sa fuit et ab eis tandem deleta.

Daris qui et alexander dictus est eiusdem hectoris frater. ex priamo et
banatus. sub specie legationis. cum viginti navibus in Greciam
mittitur. Et a Menelao hospitio suscipitur. Cuius cum asperisset uxori illam absen-
te marito tandem cum omnibus regis thezauris abstulit et Troyam perdurit. Ex qua rapina

Solum xxviii

Hercules

Hector

Erales iste cum
Iasone troyam
vastauit que sta-
vit que statim a Priamo
fuit reedificata. Idem her-
cules agonem olympiacum
constituit et bella multa co-
fecit. quem dicunt duode-
cim insignes et inhumanos
perfecisse labores.

Hec Hector fuit p-
rogenitus priami
et hecuba uxori in
comparabilis fortitudinis
et strenuitatis. Deo ob ma-
ximum eius militie fulgo-
rem apud troyanos maxi-
mo in precio habitus est.
Nam ob incredibilem eius
prudentiam atqz fortitudi-

nitatem non solum parentes. sed et patria
nobilitate atqz gloria splendidam fecit. hic ev-
Andromacha coniuge plures gemuit filios. E-
quibus francus unus fuit. A quo (ut ait Vir-
centius hystorialis burgundus) franci origi-
nem habuerunt.

Helenā fuit uxoris Menelai et Helena
Menelai regis et a Par-
is filio priami rapitur
et ad Troyam perduci-
tur. propter quod troya-
num bellum exortus ip-
sam tamen post troie ex-
cidium Greci Menelao
reddiderunt. qui gaudēs
navium cum illa consendit
patriam petiuntur. sed te-
pestibus acti in egyptum
ad Polibum regem derene-
re. Indeqz discedentes octo
annis errantes (ut testis est
Eusebius) Tandem in pa-
triā redierunt.

Paris

Tertia etas mundi

bellum decennale grecorum abuersis troyanos suscepit est. Hic cum troyanis vibem obseruentibus multa strenue gessisset. A pitho achillis filio occisus fuit.

Agaménon

Turcus

Ranco
Linea pontificum
Phynees

Abyssine

Agaménon fuit frater regis Menelai dux totius exercitus grecorum contra troyā bellavit quē tandem traditorie et turpissime rapit. fuitque Atri regis filius ab omni exercitu imperator designatus ad bellū per gens Clitemestrā coniugem et qua multos suscepit filios reliquit. Et apud troyā multos passus labores et similitates principum pro quibus ab imperio depositis et illi palamides suffectus est. Quiem cum vixires occidisset ipse maiori gloria imperium reassumpsit. Tandem Troya capta et divisa cum ingenti preda et cassandra priami filia in patriam redditurus naues concendit. Verum et ipse tempestate actus per annum ferme erravit.

Cisti duo de Troya fugientes duo regna constituerunt longe tamen post.

Frano

Linea indicum
Delbora

Hynees filius Eleazari. cum fornicati fuissent filii israhel cum madianitis adorantes ydola earum propter quod dominus mādauit suspensi duodecim principes tribuum. ipse sacerdos dei percutiens vimini ex filiis israhel fornicantem cum madianita ad mortem placavit iram domini. Cecideruntque propter hoc malum vigintiquattuor milia ex israhel.

Elbora fuit prophetissa et indicavit israhel. sub quo percussus est Jabin rex chanaan et princeps exercitus Sysara. Sysara enim de currū exiliens fugiens in domum cuiusdam mulieris se abscondit. Qui siti satigatus lactis potum ab ipsa recepit. et canum nimius bibisse obdormiuit. Illa vero dormienti clamū ferrebat per tempus infrit. et malleo cum terra cōficit postea barach Jabin regem interfecit. fecit etiam canticum in gratiarum actione p victoria populi sui.

Gedeon quartus hebreorum. Iudea indicavit israhel annis quadraginta percussit quatuor reges madianitarum. scilicet oreb. zeb. zeb. et salman. et humiliatus ē madian in quō manū traditi

Tertia etas mundi Solium

xxxix

Boni vel bonum.

Ori

Ori

fuerunt filii isrl. viij. annis ppter iniqtates pristinas quas fecerunt Angeli in eis appens gedeoni purgati tritici pncianit liberato siend p eu. q ar gelus vga partis carnes ius desup fusum et crima posita a gedeone sup ptra igne accedit cosimnes illa p hec petijt in signu future victorie gedeon vel lins in area positu rore coplere area siccata remanete postea itez econverso. qd totu facit ut p. Judi. vi. mortu e tade gedeon senet et sepult e in effaim regione in sepulchro patris sui.

Abimelech. v. Judeoz index fili natural illegitti mus en gedeonis suasit viris sichet ut occidet. Ixz. frs suos legitimos filios gedeonis vt ipse solus dñareb dñ et fecerit sup lapide vni decapitates illos excepto minimo dicto Joathā q abscondit fuit Jo en dñs mala morte pire fecit Qui sichitis dirit pabolā de lignis. q inerat ad vitē et fūci et oliuā et demū ad ramū. i. sente ut faceret si bi illos regē. Abimelech aut dissensionē sumēs postea cum sichitis igne supposuit turri sichet er q mille mortui fuit. Et demū ipse obisdes thebes cū de muro pcessus fuisse dñz prie venisset ad murū. Mulier qdā fragmentum mole sumēs caput ipi repete pcessit. Et cadēs in terrā sauti armiger ei roganuit ut eū occideret ne a muliere iterfect eē vide ret. Et ille quidem pceptum adimplavit.

Abimelech

Thola

Thola

Thola de tribu sachar q indicauit Isrl. xxiij. annis hñs. xxx. filios insi dētes asinis pincipes. xxx. ciuitatū qb dedit vtores. postq israhelites peccantes dño afflicti sunt multipliciter ab amonitis et madianitis. Morient tandem in Sanir sepelitur.

Osi sacerdos fuit de semie Zaron p linea elezari q mortuo nutu dei tran sist pontificat ad linea de ythamar annis. 120. in qua heli pnum sumus sacerdos fuit ab ythamar ultimus.

Iste yair et tribu manasse septim inder israhel habuit. xxx. filios bonos qz pincipes. xxx. ciuitatū ostiuit. et qz tpa bona in silētio et pace trāsiēt. Prz qz in dieb istoy duoy in dīcū Ozy et yair. sc. isrl dño adhesit et iō cincta pspere aduenierūt. Et cū duob et viginti annis id dignitatis mun tenuisset se ner defūctus e. Post cū morte hebreoy res ad in honestā vitā et iniuriaz dei atq legū delata est. Quāobiē palestini eoy pūnciā cū magno exercitu deua stauerūt.

De famosis insulis mediterraneis maris.

Sardinia insula a Sardo herculis filio appellata. qui cū innuerabi li multitudine et libia discessit. Et in tyrenio mari insula sardinie occupas q icis a grecis vocabat de suo noie sardinā nuncupavit. Hā aut latitudinis. xcoij. milia. Lōgitudis. vo. ccxx. Alij ei ambitū. iiiij. milia stadia cē referūt. Hā en hec insula mltā pte aspā mimeqz trāllā. Reliquā vo reb oibus felicē pcpire tritico et pecorib atq pascuis. Ibi nullus lupus gig. nullus serpēs repit. Est tñ hec insula estino tpe morbosā in locis marie fecūdis. Cōtinetqz mlitas ciuitates inter qz pcpia claris ē. vbi Coralloz magna repit pscatio. Que et lōgo tpe bissimi p̄tis Augu. reliquib illustrata fuit. Ea insula atiq nascebant arietes q piana pilū caprimū pcreabant. qz Musimones vocabat. qz pellib Sardi thoracis mō sese muniebat. Antea enim Sardi iolenses dicebant. Inde iolen herculis Amasia ferut sardū ipm. et plerosqz herculis filios eo adduxisse. et cū accolis habitasse. A qb postea sardinenses dicti sunt. Illi postmodū impij dignitatē peri ex affrica delati sortiti sunt. Qui cū aduersus germāos bellū gererēt ab eisdē penitus deleti sunt. Qui insule dñi romani p multa tpa potiti sunt multas qz postmodū clades et direptiones a barbaris pisaniis ac genuensibus perpessa. tandem in Atrogonensium manus est deducta.

i j

Tertia

etas

mundi

Corsica a Cyro eiusdem sardi frē et herculis filio. Qui ut Rabano plz ex libria veniēs insulā quā hodie Corsicaz dicim⁹ ab eo p̄mū iheratā cyrīnū a suo noīe nū capauit. Deinde cū qdā mulier noīe corsica ī luguritatem depasceret ip̄m aīal trāsnatādo māre ī insulā pūēit. Mulier at p̄ tāto sollicita nauigio statī inscīs pātētib⁹ illo delata ē. Cōproq̄ i pascīs vberīmīs thāuro delectata insule pulchritudine ibidē hitare p̄stīnit. et a se ēa Corsicā noīauit. Lui⁹ īsule lōgitudo. cl. miliaria ē Latitudo vō. lxv. Ambit⁹ aut̄ ip̄i⁹ tria milia et cc. stadia. Hec q̄ppe īsula ī lygustico mari ē. s̄ a septētrīōe rhūscō ppior. Inē hāc et Sardinā īsula interiacēt. xx. miliaria. Sed aut̄ plini⁹ in iij. li. tñmō. ir. Ea q̄ppe īsula tpe Strabonis vt ip̄e scribit maligne colebat. Et multis i loc⁹ accessibil⁹ adeo erat. vt q̄ ei⁹ mōtes iherabāt vīta latrocīnīs degēt̄ beluas īmanitate supabāt. In maib⁹ postmodū romāoꝝ deduc̄ta cū feracissimā multis i locis repiſſent. mītas in ea erere ciuitates. In ea nūc sex nō ignobiles extāt ciuitates diu p̄ variis casus Corsi acti. et a mauris q̄z marie opp̄ssi Ademar⁹ qdā genuēsis dux eā liberavit. Et tpe caroli magni in manus genuēsū denēit. S; postmodū florēt̄ pisan⁹ repub. paliqd̄ tps eisē puit Interdūq̄ ecce romāe. tādē supat̄ pisanis in man⁹ genuēsū iter p̄uenit et nūc usq̄ durat. Hec ip̄a (vt aiut̄) īsula p̄ter optimū vīnū alios fruct⁹ sua uissimos gignit. Habūd atq̄ bob⁹ et oīb⁹ ac alijs aīalib⁹ et inter cetera canes ferocissimos p̄ducit.

Creta īsula in q̄ cres sine Oriō demogorgonis (vt q̄bns dā placet) fili⁹ p̄m⁹ Crete īsule rex reguit vt Eusebi⁹ scribit et a se creta noīauit. Prīo a celi tēpie Aerea dicebat. Post modū Macoroneson. i. bīa īsula. Alij at a creta hespidis filia denōiatō accepisse eā dicāt. Sūt q̄ a tenaci terra q̄ creta appellatur. q̄ ibi melior rep̄t̄ dicāt. Ea īsula nūc veneti⁹ subdita ē. Et ad p̄ncipatū grecie p̄clarā sita. cūcto nāq̄ iminet mari. Hec vt ysidor⁹ ponit qndā. c. insignib⁹ vibib⁹ insignata fuit. Et curetes Gnosum ciuitatē et Cibelis deoꝝ mīris tēplū in ea p̄diderūt. Ipaq̄ p̄ma remis et sagittis valuit. Studiū q̄z musicū in ea ceptū fuit. Capis copiosa et ceterosq̄ agitat lupos et vulpes. Aliaq̄ feraz noria nūc q̄z gignit. Serpens ūbi nullus. nulla noctua ibi inueniēt. et si inueni at statim emoriēt. Abest aut̄ modicā a pelopo-

nesō q̄ est archadia. in medio em̄ mūdi esse. Et illi a septētrīōe egeū mare ē. ab occiduo Ionii sen. Mirtheū q̄ europe sunt maria. Ab orī te aut̄ est illi icareū mare atq̄ egyptū q̄ asatica maria fūt. Et a meridie deniq̄ et occiduo affro ablūntur ponto.

Sicilia a siculo Neptuni filio q̄ i cā īsula veniēs p̄ siccantū frēm ibidē regnare cepit. et a se īsula siciliā denōari voluit. Prīo ip̄a Trinacria dicebat. Deinde a sicanio Sicania hec ytalie olim ps fuit. s̄ ter remotū supēnīete (vt plini⁹ ait) ab italia diuīsa ē q̄bns dā vndis īternētib⁹ et sine requie fluctuāt̄. Que et triāgularis ē et in angulis tria p̄mōtoria hēc dī. Et q̄b⁹ vn⁹ ad meridie vergit. q̄ et pachyn⁹ dī Alter ad septētrīōe spectat et pelor⁹ vocat. nec plus distat ab ytalia q̄ M. l. passib⁹. Alij aut̄ in libīa et occasiū tēdit. atq̄ in ip̄am carthaginē marie spectare vides. Nec ab affrico littore plusq; cxx. mīlia passū distare p̄stat. Vocaturq̄ lilyb⁹. et hi tres mon tes tria īsule latera p̄stīnētes. vñ qdē ad affri cā exponūt. Reliq̄ vō dno latera vñsus italiā coartātes. īsula in pelor⁹ deducūt. hāc antiq̄ ro me horreū vocanere. Que oīb⁹ in rebus supior alijs italie p̄tib⁹ hīta ē. vtpote frumento Croco Nelle. alijsq; p̄ multis. Et nō fructib⁹ mō s̄ et pecoribus. pellibus lana et caseo.

Cyp̄ īsula a Cethin q̄ fuit tertī fili⁹. Janan nepos Japhet Cethina dicta cū p̄mū eā hūt̄. Hic inter ceteras īsulas celeberrima. rex em̄ oīm habūdās. et vitez dīnītis ornata. Et p̄ptere a luxu plurimū dedita. ob qd̄ veneti sacrata fuit Cyp̄ asit cadētib⁹ reb⁹ romanis dīn sub impio grecō fuit. Qui post Costātinū apud Bizāciū regnauit. Ricard⁹ anglie rex grecos et īsula deicet aī hierosolimā Classe petēs. eo tēpestate delatus port⁹ portu phibere. Indignat̄ em̄ agnī q̄ in saracēos paterat in grecos vtit. eisq̄ īsulas abstulit. Spoliataq̄ firmo suo p̄sīdīo cōnnītā reliqt̄. Nec diu postea Guidōi īsignano genere gallico. Qui de hierosolomitano regno cōtendebat. eā p̄misit Quā ille ab anglico accepītā sibi et posteris suis v̄sq̄ in varia tpa obtīmit. Post varias successiōes regnum ad duos frēs p̄uenit. Quoz alter noīe petr⁹ Classe īstrūcta cū catelanis et gallicis alexādriā egyptiōz inuasit. Ingressusq̄ media diripuit. et q̄uis occurrēt̄ maris egyptiōz copijs. fuge se cōniūrit. Ingenteū p̄dā et ditissimā spolia repor-

Tertia etas mundi
tanit nec dñm postea a s̄c̄e interfec̄t̄ est. Nulla
enī sc̄a regis regni societas. Cūmē s̄c̄o san-
guine rex p̄stituit. s̄i neq; ei longa q̄es fuit. Post
hec p̄pessa ē hec iſula magnas calātates. nūc
aut̄ sub dominio venetor̄ habetur.

Evoxya iſula noſatissima quā nō
sc̄lo v̄icroponte dicim⁹ in q̄ cīnitas
Chalcis quā quidā Lecrope Alq̄ (vt
Cicero de oꝝ natura li. 2) ab Alabādo p̄ditam
dicit. Plato v̄o in thimeo Amasim regē Egi-
pti eiusdē v̄ibis p̄dixit̄. Hec cū eiusdē in
iſule metropolitana ⁊ celebris atq; pugnatissi-
ma ēt a Machumeto ottomāno Turcorū
principe venetis ablata fuit. In ea q̄ppe Ce-
crops rex p̄m⁹ appollonē dñi appellavit. Si-
mulacra regis. Et aras ibidē instituit atq; vi-
ctimas imolauit. Ibi etiā p̄ter tres filias ⁊ q̄r-
tā gennit noſe Phrigia. q̄inde tracyē Phrigia
a se habitatā denoiauit. Eam aut̄ calcidē cepit
Machumet⁹ turcorū impator. xiiij. Kal. Junij.
Anno salantis. 1471. p̄dixit̄ cuiusdā thome li-
burni cū magno r̄piano ⁊ marie venetorū
dāno. Obi phdolor oēs puberes italicos ibi in-
uentos acutis palis trāfigi fecit ⁊ grecanā gē-
tem sub hasta vendere precepit.

Alī in gallia q̄s referte p̄ueniat sole iſula
le sunt Stoecades ab ora liguri⁹ ad
massiliū v̄sq; disp̄se. Baleares iſ hispa-
nia p̄tra tarragonē ſia littoria ſite nō longe inter-
ſe diſtāt v̄sq; ad eftionē fringū amicul⁹ aialiu-
m quidā copioſe. Et ex ſpacio ſui cognemib⁹
acceptis maiores minore ſq; phibent̄. Castella
ſunt in minorib⁹ Samo ⁊ Mago. In maiori
bus parina ⁊ polētia coloni. In atlantico
q̄i mari v̄sq; occaſim gorgadū ſunt iſule. has
incoluerūt gorgones monſtra. Et ſane adhuc
monſtrouſa gens habitat. diſtāt a p̄tinenti bi-
dni nanigatōe. Prodiſit deniq; ronophō lā-
ſacen⁹. Harmenopē regē in eas p̄meauifſe rep-
taſq; ibi femias aliti p̄niciitate. atq; er oib⁹ que
appuerūt diuas captas. ea hirto atq; aspo co:pe
ut ad argumentū ſpectāde rei diuaz cutes mi-
raculiḡa inter donaria iunonis ſuſpenderint
q̄durauere v̄sq; in ipa exadiq; carthaginensis.
Ultra gorgadas hēſpidū iſule ſicut ſebo-
fus affirmat̄ diez. cl. navigatōe in int̄ios mēis
ſur⁹ recesserūt. Fortunatas p̄ leua maurita-
nie tradit̄ iacere. Quas iuba ſub meridię q̄deſ
ſitas. ſi primas occaſiū dicit. De hāz noib⁹ ex-
pectari magnū mirū reor. ſi iſra famā vo-
buli res ē. In p̄ma eaz cui nomē ē cimbriana.

Solum xl

edificia nec ſunt nec fuerūt. Inga montū ſta-
gnis madefactū. ferule ibi ſurgit ad arbor̄ ma-
gnitudinē. eaz q̄ nigre ſunt. ex pſſe liquore red-
dūt amarissimū. Que cādide aqſenomūt etiā
potui accommodatas. Alterā iſutā Junoniaz
appellari fert̄. In q̄partile edes ignobiliter
ad calmē fastigiata. Tertia huic p̄ria eodē no-
mine nuda oia. Quarto loco capraria appellat̄
tur enorib⁹ lacertis plusq; referta. Sequit̄ nī
uaria aere nebuloso ⁊ coacto. ac ppteræ ſp̄nt
ualis. Deinde caria repleta ē canib⁹ forma e-
minetissimis. In ea edificior̄ durant vestigia.
Amī magna copia. nēora pomifera. palmeta
carioras ferētia. multa nux pinea. larga. mella-
cea. Amnes ſylvis pſcib⁹ abſidat̄. Perhibet
etiā exp̄ni in cā vndosi mari belluras. deinde cū
mōstra illa cū putredine tabefacta ſunt. oia il-
lic infici tetto colore. Iōq; nō penit̄ ad nūcupa-
tōz ſui p̄gruere iſulaz q̄litatē. Cassiterides
infuse ſpectat aduersus celtiberie lat⁹. ſic dicte
a grecis (vt plini⁹) a fertilitate plūbi in capi-
te v̄o bethice vbi extre⁹ ē noſi orbis terminus
iſula a cōtinēti ſepteſtis paſſib⁹ ſepat̄. quā
tiriſ erithrea. peni lingua ſua gadir noſauerūt
De alijs iſulis in generali deſcriptōe habituſ
eft in ſuperiorib⁹.

Poſt iſulaz famoſaz martis mediter-
ranei ac aliaſ descriptionem Patna de
latitudine terre ſubiungemus
2 Atitudinē terre q̄ten⁹ habitatā exiſti-
marūt maiores nēi in ſepteclimata di-
uiſerūt. Quoꝝ p̄mū ab iſula Meroc
v̄sq; ad Sienē p̄ milia paſſūt̄ q̄dringēta p̄ten-
dit. A cui⁹ fine Scdm incipies in alerādria eḡi-
pti finit̄. q̄dringētis paſſūt̄ milib⁹ ampliū. Ter-
tiū in rhodo definit̄. Hui⁹ latitudo. ccc. 7. l. mili-
paſſūt̄ extēta ē. Quartū rhodinē ſe appellat̄
eiq; trecēta milia paſſūt̄ latitudinis attribuit̄
Quintū romanum ducentorum ⁊ quinq-
ginta milium. Sextū ad Bouffenem v̄sq;
amī p̄ducit̄. ducētis ⁊ duodecim milib⁹ pa-
tens. Septimū ad Riphēos montes p̄ mil-
lia paſſūt̄ centū ⁊ octuagintaq̄nq;. Atq;
ita oīm climatū latitudo ſupra vices cētēa eſſe
tū q̄draginta duo milia paſſūt̄ cōpleteſ. Quē
admodū his v̄iſiū q̄ de tāre climatib⁹ ſcripti-
tarūt. Longitudo climatū ab ortu in occaſū
p̄trahit̄. Tatiq; alterū ab altera ſupat̄. Quā-
tū ab eōnoctiali circulo p̄cul abeft̄. Hand-
tū hiſ climatibus oīs habitabilis cōtineat̄. Si
quidem longe ultra Neroem degere homines
i ſj

Tertia etas mundi

et ptolomeus et multi ali probiderunt. Et ultra septimum clima quod ripheis montibus terminatur magna pars germanie sita est. Et tota Norvegia ipsaq; britannie insula atq; hibernie. In quibus maximi dies haud minus

quam duas de viginti horas assumunt. Quas in septimo climate terminari quindecim tradiderunt. In vero sub equinoctio habitatio sit. Indiscutibile nunc relinquimus historiam temporum prosequentes.

Parisius

Parisius regia et inclita Galliarum vrbis in Senonensi provincia post trojanum excidium habuit initium. Nam patides cum Enea e Troya secedens, unaq; cum franco hectoris filio in Galliam proficisciens iuxta sequane fluminum consedit et ibi populum constituens a se Parisios nominavit. Franci quidem ab origine Troiani fuerunt. Qui delecto Ilio duce Priamo magni priami et sorore nepote per pontum eurinum, et meothidas paludes in scythiam perueniere. Ibi q; ciuitatem quam Sicambriam vocare ediscerunt. Quo in gentem magnam coaluerunt. Manseruntq; romanis vectigales ut alii Scithe usq; ad tempora Valentiniiani Cesaris, quo imperante Alani vexare imperium ceperunt. Eo tempore libertatem in decennium imperator promisit ut alamanorum frumentate compesceret. Allicti eo premio sicambri arma sumpserunt, et alanos victos bello delevere. Ide liberati donati mutato nomine franci appellati, quod attica lingua siue feroces, siue nobiles sonat. Itali frances liberos vocat

Eracto decennio, cum romani solita tributa repeterent, franci ob eam libertates effracte parere recusarunt. Hoc ergo francorum genus cum ex scythia in germaniam venisset. Ibiq; dum confessisset germanicum esse etiam est. Verum cum cresceret imperium ita et francia aucta est adeo ut tota gallia ferme et magna germanie pars a montibus pirencis usq; ad pannonicos terminos francia diceretur. Nam quicquid franci suberat francia vocabatur. Et in duas partes divisa fuit. Nam quod est gallie occidentalis francia dicebat, quod germanie orientalis. Hec gens sub Carolo magno romanum imperium meruit. Qui afflictis lambartico bello sedem apostolicam consolatus est. Sunt multi qui frances eos solummodo esse volunt. Qui circa Parisius habitant. Et illis datum imperium esse volunt quos rectius francigenas quis appellaverit. Quae vrbis per tempora a regibus habitata in mariam et potentissimam evasit ciuitatem. Cos postmodum Carolus cognomento magnus ob loci commoditatem imperiali diademate

etas
mundi
quam duas de virginis ho
in sepolcro ducate terminantur
derunt. In vero sub equinoctiali linea
Indiscutunt nunc edinque pietatis
potum prosequentes

Parisius

Etas
mundi
quam duas de virginis ho
in sepolcro ducate terminantur
derunt. In vero sub equinoctiali linea
Indiscutunt nunc edinque pietatis
potum prosequentes

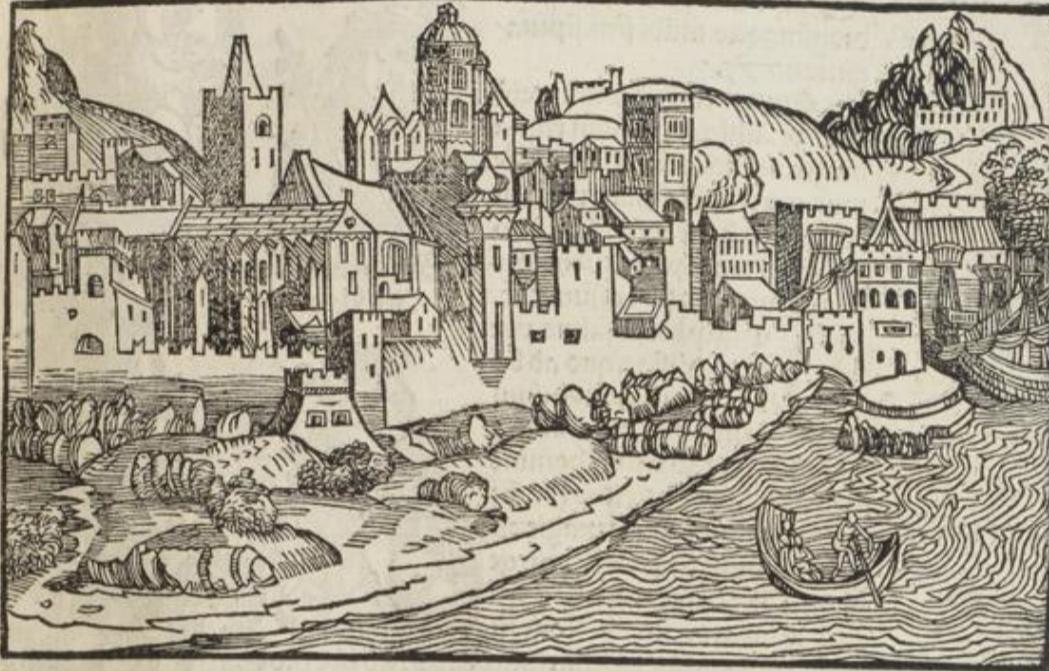
Tertia etas mundi

suscepto romanorum universale Gymnasium
codidit. Et a dyonisio Aripagita episcopo ab
apostolis eo una cum Rustico & Eleutero dia
cono predicationis gratia directo sacrum chri

Solum xli

sti evangelium suscepit. Et ibi coronam marty
rii sustinuit. Quia hec civitas clarissima reli
quias bathildis regine, & Autree virginis alio
rumq; plurimorum martyrum.

Maguntia

Maguntia metropolitana vbs ger
manie. Eam a maguntino quodaz
Troyano initium & nomen ten
pore troyane clandis habuisse. Carinus in cro
nicis tradit. Nec inter belgas Germanie ciu
tas est. & rheni rippas attingit. Samam eius
dare acrib. Drusus Nero germanicus. cui bel
lum aduersus germanorum transrhenenum ci
vitas gessit. Et ex fractura equo super crus ei
collapo tricesimo die qua id acciderat mortu
us est. Corpus eius a Uerone fratre qui num
cio valitudinis evocatus raptim accurrat Ro
manum deuictum. & in C. Julij tumulo recondi
tum de mole densi circa rhenum tacitus & alijs
mentionem faciunt. Hoc manifestant Magu
cie drusilatum & alie antiquitates. Quidas a
paulino pompeyo Romanorum legionum in
germania duce sub Uerone imperatore perse
ctam dicunt. Huius ciuitatis archiepiscopus
ad Imperatorem romanum eligendum pre

stat suffragia. habet hec vbs virtum sanctissi
mum Albanum martirem. Prope hanc ci
uitatem Francifordia nobile emporium est. in
quo superi cum inferis germani contineunte
bis singulis annis. Ibiq; imperator elegitur.
ex veteri consuetudine. Eam autem perlabitur
hanc ignobilis annis quem moganum vo
cant. Ptholomeus hunc fluvius obrigma ap
pellat. qui superiores germanos ab inferiori
bus eundem dividere affirmat. Neq; aliis flue
viis est qui eam divisionem apertius q; mo
ganus efficere possit. Et hodie quidem inferio
res germani usq; ad Maguntiam procedunt
Abinde superiores vocantur. Moganus ve
ro ex montibus Bohemie vicinis ortus de re
gione Moguntie in rhenum exoneratur. Ob
quam rem non desuerunt qui Moguntiam a
mogano fluvio dici crederent. Edes autem am
plissime more romanorum Moguntie et Ba
silice opulatissime cum arce episcopali. & plura

Tertia etas mundi

memorie digna in ea visuntur. Et reliqua propter bella deuastata.

Linia Christi
Boos

Boos, 3825.

Boos, 3875

Boos, 3925

Boos, 395

Begnum lacedomoniorum oritur ubi primi regnauit Euristeus et regnauit annis quadraginta duobus.

Boos filius salmon nascitur anno vero patris sui quadraginta octo mundi f. m. septuaginta, 3775.

Begnum corintheorum oritur ubi Athletes primum regnauit grecis Inctator victoriosissimus. cum se plurimum posse in corintha videret. et populum quo vellet aut vi aut persuasione perducere imperium sibi assumpsit.

Nota qd hie sit saltus per euangelistas. quo ad boos et obeth. qd: ad minus inter eos fluerunt. 272. Ann. quod tempus ad unum hominem referri non potest. Et ideo hic qd quies ponitur. Boos magis ad denotandum tempus qd rem gestam. Nicolaus tamen de Lyra dicit qd iuxta veritatem hystorie fuerunt tres boos sibi vicissim succedentes. sed hoc pro solido astrui non potest quia non habetur ex canonica hystoria. Sed hoc est certum qd inter principis iudicatus Iosue. quando Salmon accepit Raab que peperit boos. usq; ad nativitatem dauid fluerunt anni circiter. trecenti sexaginta septem. Vbi tamen nisi tres ab euangelistis generationes ponuntur?

Elimelech Noemi

Euristeus

Chilion

Atlethes

Na'el Ruth Boos 2⁹ vir

Both Moabitides genere fuit. Quae virum nomine Maalon genero iudeam ex Bethleem civitate natum accepit maritum. Cuins vir pater Elimelech fuit. mater noemi. qui famam terre sine ferre non valentes in terram Moabitum cum duobus filiis suis migravere. Ibique dum cuncta eis dem bene procederent filii suis Moabitidas dedere uxores. vni scilicet Chelion Orpham. et Maalon Ruth. Transactis deinde centum septuaginta annis Elimelech et duo filii eius mortui sunt. Noemi autem amare fratres infortunium suum in terram suam iuda regredi proposuit. Sed eius nurus deserit se ab ea non tollerabat. nunc ipsa sine eis proficiere non poterat. Tandem una remanente Ruth ipsa cum remanere non posuisset. Noemi sociam sibi durit in Iudeam. Cumque in Bethleem ingressa fuissent Boos elimelech cognatus suscepit eas in domum suam. Procedente deinde tempore bo

Tertia etas mundi Solium xliii

os cum didicisset Ruth vrorem fuisse cognati sui defuncti et ipse sine vrore esset secundum au-
tem legem Moysi duxit. Quo facto post annum peperit ei filium. Quem Noemi socrus su-
mensus suo consilio vocavit eum Obeth, eo quod in eius senectute nutritur. Inde et ipse obeth ge-
nuit Jesse ex quo natus est dauid.

Linea pontificum

Zaraya

Meyraioht

Amarias

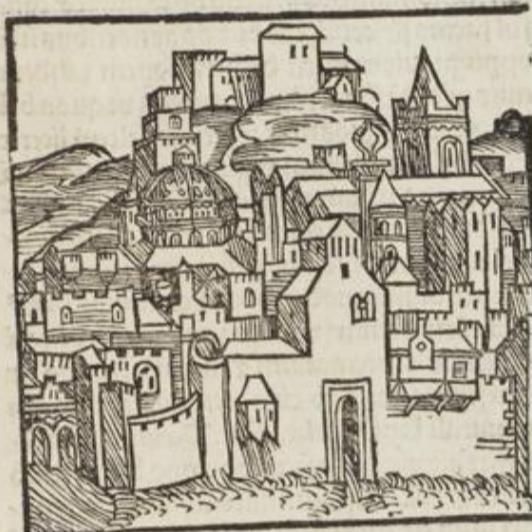
Achitob

Terci quattuor in linea pontificum non fuerunt summi sacerdotes, sed Sadoch de eius descendit, quem sa-
lomon constituit summum in pontificatum, re-
iecto prius abyathar de sa-
cerdotio qui fuit ultimus
de linea ythamar.

mis Abylon; zebulonites annis decem. Judica-
vit autem post illum Abdon octauus, annis
habens quadraginta filios. Index decimus.

Carthago

Carthago urbs fuit celeberrima in Af-
rica a Cartho oppido dicta. (te-
ste enim Servio) nosmen sumpit
Et apud grecos.
scribitur. Constructa primum a Didone Beli
regis tyriorum filia, annis septuaginta tribus
antequam Roma ipsa construeretur et edificie-
retur, ut dirit Justinus libro decimo octavo.
Que prius a bottisco corio Byrsa dicta fuit quia
pro illa edificanda tantum loci dido emerat et
rege Hiarba, quantum corio thauti tetigi pos-
set, dicent Virgilio Eneid., primo. Mercatique
solum facti de nomine Byrsam. Thaurino,
quantum posset circumdare tergo. Corium
enim illud in tempissimos filos fecit.

Tertia etas mundi

quo loco multum circumdedit vocantes illius locum ligna phenicia byrsam. id est corium. que postea mutato vocabulo Carthago dicta est. Cicero quoq; de natura deorum libro secundo. Postq; tres hercules declaravit. Quartus inquit filius Iouis et Asteries sororis latone q; Carthaginem filia; genuit a qua Hyesa quā Dido condidit Carthago vocata est. Hec eadē teste Plini libro decimoquinto naturalis historie centū viginti annis romanis emula fuit. Pluries enim destruta. Pluries instaurata. Sunt autem hec inclita ciuitas vetustate originis magnitudine et claritate ante omnes affri ce et hyspanie prouinciarum vibes memoranda. Primo autem excidio Scipio iunior magni scipionis nepos in tertio bello punico consul faciens sex continuis diebus ac noctibus illā oppugnauit et ultra desperationem tandem cives in deditio[n]em traxit. petens ut quos belli clandes reliquos fecerat servire saltem liceret. Eo in bello mulierum viginti quinq; milia. virorum vero triginta trucidata fuisse referunt. Hasdrubal autem eorum rex ultra transfugiens eius vrorem. se suoscq; filios in medium iecit incendium. quod serdecim continuis dieb; arsit. Et miserum (ut liuins ait) etiam victoribus prebit spectaculum et tunc Carthago sentesimo octavo ab eius conditione anno omni murali lapide deleta fuit. Verum postq; eversa fuit vigesimo secundo anno lelio cecilio metello. et C. flaminineo consulibus reparari iussa est. qua rep̄ta Romā ciues eo multi deduci sunt. Sed ut idem n̄liuī inquit intra breve tempus Ethna ultra solitum flammis ignes euomens calis cineribus eructa est. tecta destruxit. Cuius subleuande calamitatis causa Senatus Ro. decem annis ei vectigalia remisit. Multas etiam per tempora Gethorum calamitates pertulit. Tandem in mauro: manūs denieis regum sedes. et regia nūc vscg habita est. Que et vernacula lingua Tuniciuz appellata est.

Saul primus indeoram rex. Cis betribu beniamini filius duodecimo sacerdotij Samuelis anno a domino in regem electus. Regnauit cui ipso Samuele annis vigintisex. Hic a principio vir bonus. dein demandata dei contemnens ex rege tyranus et oppressor suorum subditorum erasit. Tandem post multis David regi persecutiones il

latas cum cōtra palestinos in monte Gelboe Syrie prouincie pugnaret ab eis demfusus et superatus suis omnibus pene prostratis. postremo et ipse grauitate vulneratus in evaginatum gladium irruiens mortuus est. Hoc videlicet eius armiger seipsum interfecit.

Primus rex israel

Saul

David se presentante Sauli ionathas filiū ibi presens marimam amiciam cum David contraxit ita ut omnib; vestimentis suis ficeret eum indui. ascendentibus autem Saul et danid cum populo in hierusalem cum victoria et choirs puellarib; cum musicis cantantibus in obuiam eorum Saul percussit mille. et David decem milia contristatus est ex iniuria. timens ne regnum deueniret ad eum. et quadam die psallentem coram eo in Cythara. Saul lancea quesuit eū transfigere. Postea autem fecit eum tribum; super gentes armorum. Promisitq; Saul David dare sibi vrorem filiam suam Nichol. si et afferret centum prepucia philisteorum. scilicet eos occidendo. intendens ex hoc mortem David inferendam a philisteis. qui assentientis attulit ducenta prepucia. occidēdis illos in bello iusto. quia inimici erant populi israhel.

Jonathas autem valde diligens David verbis suis reconciliavit cum patri suo Saul. quem querebat occidere. Et cum in bello habito contra Philisteos. David fecisset plagam magnam in Philisteos. Saul iterum quesuit hastam sua configere David sytharisantem coram eo. Sed dauid declinavit icum. Sugientes ad domum cum Saul misisset satellites ad capiendum eum et occidendū Nichol vero sua nunciavuit ei. et emisit eum per fenestras. Conq; nunciatus fuisset Sauli q; esset i aioth cum Samuele. misit apparatores ut caperent David plures et varios tribus vicibus. qui al veniebant innuentes prophetantes cum Samuele et David. Et ipsi cum eis prophetabant latidantes deum. demum ipse Saul accessit. qui etiam simul cum illis prophetauit nudus se expolians.

ebentes illz
d est conuic
migratio dicit
ut. Quartus
Besa quā
fiebet endē
mūlū hūt
stauraz.
ate origi
nes affi
emorant
tice ma
nico con
tribus illā
tandem
quos bel
in liceret
nilia. vi
forunt
ffugit
um ie
veniret ad eum. et quadam die psalmum
eō in Cribra. Saul lancea quies
transfeger. Posuit autem fecit cum trib
super gentes armorum. Proptereaq; Saul
dare sibi uxorem filiam suam. Nisi
ē afficeret centum proposito philistinorum
licet eos occidendo. intendens et hoc mo
David inferendum philistinum. qui affec
tuerit ducant preponas et ab illo in
lo isto. quia iniurierat populi israel
Jonathas autem valde diligens Da
vidis suis reconciliavit eum pati su
quem quereret occidere. Et cum in bellico
contra philistinos. David fecisse plega
magnum in philistinos. Saul item co
basa: in configere David yherentem a
ram eo. Sed dauid declinauit. fui
temq; ad domum eam. Saul missus
ad capiendum eum et occidere. Naber
et sua nanciavit ei. et emis ambo pugnas.
Coniuncti autem fuisse Saul pugna auct
cum Samuele. misit apertos et capaces
David plures et variocoloribus. qui
veniebant interuenientes pugnantes cum S
amuel et David. Et ipsi ambo pugnantes
ludentes deum. denunciavit Saul usi
qui erat simul cum illis pugnans
se pugnare.

Tertia

Sine indice
Linea Indicum
repte

Abessan

Abyalon

Abdon

les incantationes resistere. Unde nihil passus
mag: am insequitur et eam ad reparaciones
sociorum evaginato gladio coegit. Hunc vir
bonam in hispania Solinus cōdidisse scribit.
Et ab ipso vlore virbonā nomē accepisse. De
ci⁹ etrouib⁹ penelopeq; vloris casib⁹ homerus
vigintiquattuor libros diuinos carmine scrip
sit. Quos odyssee volumen appellavit.

etas mundi

Solum xlvi

Findicatu illorum
trium scilicet Abe
san Abyalon. et ab
don. tempora quieta fue
runt et ideo nil notabile a
cū est tunc in israhel. Sed
nota q̄ istum abyalon. lxx.
non habent nec etiā temp⁹
sine indice suprapositiū. sed
ista tpa assignat Josue q̄
nō habet temp⁹ specialiter
distinctū sīm hebraicā ve
ritatē. et ita cōcorda suppor
tates annoī sīm quēlibz
alioquin errabis.

Narat augustin⁹ et
boetius in de phi
losophico consola
tu li. iiiij. Metro. iij. Oli
res rediens de bello troya
no decēnrio errauit in mari
Itā cui in extremo Italie.
Sicilianam versus cum uni
ca naui fortune gratia ad i
filam in qua magna Circ
ces dñā pulcherrima que
filia Solis dicebat habita
uit applicuit et intravit.

Ista p̄incantatiōes et car
mina miscuit quedam po
cula. per que omnes biben
tes transmutauit sicut vo
luit a natura humana in
bestias. Unde estatim socij
viris porrerit de poratio
ne sua. unde et alium mu
tauit in apnum. alium in
leonem. alium in certum.
Vliri vero dederat merca
rius (qui sius et archadie
deus dicitur) unum flores
cuius virtus fuit contra ta

Hamsone duodeci
mins et ultimus
iudicaz Israhel
Indicauit annis viginti.
Hic hebreorum fortissim⁹
fuit patri suo nomie Ma
nue nasciturus per ange
lum autē fuit annunciatu

Helcana Phentēna

Anna Samud

Linea Judicum

Samson

Hely

Tertia etas

Linea pontificum
Heli

Phinees

Achitob

Achimilech

Abiathar

Achitob filius phinees filii heli. fuit pater Achimilech quem percussit Saul cum oī domo sua pp̄ter dñvid ut patet supra.

Post samsonem indicauit heli. qui et sacerdos et a digniori sacerdos est noiat nō iudicat. Trastato et sacerdotio a filiis Eleazar. hic p̄mus de filiis ythamar arripuit. Sors ita ipse met factus iudicat sacerdotium ad se translatis. Cepit autem indicare anno ab exitu de egypto .ccc. lvi. etatis atque tertie. i. ab abrahā. dccc. lxi mūdi vero bis millesimo dccc. ir. Et iudicavit annis xl. huius tpe p̄tigit hystoria ruchi de qua supra.

Samuel sanctissimus propheta dominus hebreorum sacerdos et iudicat post hely sacerdotē dei pp̄lm reip̄

mundi

annis quadraginta. **H**ic helchasse et anne uxoris eius filius fuit Cum helcana habuit duas uxores scilicet annam et phenenam. Anna autem. sterilis erat. sed tamen magis viro diligebatur. Phenenna vero secunda propter quod exprobrait anna de sua sterilitate super quo contristata valde accessit ad templum orans et votum faciens pro filio obtinendo et cum reprehederet ab hely sacerdote. q̄ ut ebria oraret. illa humiliter excusavit se indicans suam afflictionem. Erandiuit autem dominus orationem annae et dedit ei filium masculum. scilicet Samuelem prophetam quem ablatum obtulit eum domino deo nostro omnipotenti ad tabernaculum dei. Et ibi misit eum ad serviendum in eo. Qui a pueritia usque ad senium digne domino deo omnipotenti ministriuit. Qui tandem cum iudicasset israhel annis quadraginta. Secundo ante obitum Saulis anno diem suum obiit. quem singuli et populo israhel tanquam proprium flevere parentem. Eius autem corpus in Ramatha sepulatum fuit.

CSequitur legenda de Neapolitana ciuitate.

Neapolis v̄bs vetusta atque pieclarū Campanie olim parthenope dicta. Cuins origine Titus livius in octavo resert in cumanis his v̄bis. Paleopolis fuit haud procul ubi nunc Neapolis est in abus v̄bibus idem populus habitabat. cumis acē oriundi. Paleopolimq; quam tenerent greci dicit infra Linius a publico plautio consule captam fuisse. et infra Jam publius inter paleopolim neapolimq; loco oportune capto diremerat hostibus societatem aurclij mūni. Qui dam tamen scribunt eam regiam ciuitatem a dyomedē rege in littoribus maris conditam fuisse. Que postq; Romanis se subiecit. eisdem alijsq; principibus et dominis fidem semper seruauit. Linius quoq; dicit Neapolim auxilio nolanorum Romanis deditam fuisse. Usi vero sunt semper postea Neapolitani erga romanos et alios dominos constantissima fide. Primum Romana republica canensi clade consternata cu ad hincione iā hyeme impēderet.

Mundi

Tertia etas mundi

consisteret bellum neapolitani legati romam
venerunt ab his quadraginta patere auree
magni ponderis in curiam delate. quas quidem
senatus contra mortem suam accepit. et neapo-
litanis gricias egit. Cumq; Hamibal Neapoliti-
sum opere potiri quesierit. Neapolitani in
romanorum partibus persistent. floruit au-
tem semper postmodum neapolitana viba ro-
manarum sub consulibus. et pariter sub princi-
pibus integra adeo ut apud eum graves viri
animorum a curis laxamentum quererent. Et
discoli lascivie diversorum. Suetonius de Ne-
rone reuersus e grecia Neapolim quin ea pri-
mum artem musicam protulerat. albis equis
introit disiecta parte muri. Sed et viros vide-
mus litteris celebratos. Virgilium diu tium
linium aliquando. et horatium Neapolii mo-
rato fuisse. Et Seruus asserit Virgilium scri-
psisse Georgica neapoli quam parthenopeni
appellavit. Franciscus quoque petrarcha pie-
stanti vir ingenio a Roberto rege Neapolita-
no gallicano oriundo progenie rogatus. Nea-
polibus se contulit. Sed a trecentis annis ci-
tra regia dignitate insignita. Habet nunc nea-
politana basilicas. menia et arcas et publicas et
principatas edes superbas. et ceteris ytalie maiori-
bus comparandis. In quis predictarumque vir-

Solum filii

ginis clare monasterium. quod a sancta arra-
gonie regina Roberti regis incliti vto edifi-
catum. facile omnia i aliamonasteria antecel-
lit. Eiq; priorum esse videtur sancti Martini
extra vrbis menia Cartusiense cenobium edi-
ficij magnificientia pulcherrimum. Constat
tamen arcem unam. Castellum noctum appel-
latum mari imminentem. Alphonsi regis lau-
de et memoria dignum opus. Ceteris que in ita-
lia nunc extant veteribus suenouis operibus
monumentis et stricturis pferendum esse. Si
turri eius murorumque altitudinem et cras-
siardinem et pulchritudinem. sive alarum cu-
biliumque et singularum eius partium ampli-
tudinem et ornamenta peritus eiusmodi reti
existimet. Vesuvius quoque mons campanie.
ab omni alio monte solitus Neapolii ad quat-
tuor milia passuum proximus. Vinetis olive-
tis et quibusdam fructiferis arboribus reser-
vit. Sed preteris vni vertate admirabilis. qd
grecum vocant. Eructauit quandoque cineres
et incendia in formam pumicearum arenau-
rum. Ita ut ex illis campi usque ad arborum cacu-
mina intumuerint. Et temporibus Traiani
imperatoris Plinius secundus ex messanensi
classe cui preerat ad visendum hoc spectaculuz
ppi accederet ab incendio absorpius est.

Neapolis

Tertia

etas

mundi

Litteria regum assi
riorum
Chantanes

Athanis

Chinens

Ithanis

Proph

Homerius

Sub isto factum est excidium troye forte pri
me et non secunde

Ecce principalis grecorum propter hanc victori
am troye greci historias. et alia facta scripserunt
anno primo vel secundo. et post captam troyam ipse
est tertius annus Abdon iudicis israhel

Anno mundi. 4025.

Sub isto bella troyana facta describuntur regnani
ste apud athenienses. Nestor apud sychymos po
liside.

Iste Thim. 28. rex assiriorum sub quo etiam cessavit
regnum sychymorum tempore heli sacerdotis cum non gen
tis trigintanouem annis regnassent. post quos sa
cerdotes carni constituti sunt.

Anno mundi. 4075.

Iesse vel ysay habuit septem filios et duas filias
quorum nomina patent hic.

Abysay **Aminadab** **Gamaa** **Jerher** **Abigal huius. 1. filii.**

Natanael **Kaddai** **Asom** **Amasa**

Garma huius. 1. filii. **Abysay** **Zahel** **Joab**

Homerius **Asom** **Amasa**

flas

Mundi
e 7 non sumbe

incipit grecorum propter hanc viam
tegrae historias, et alia facta scriptura

de saeculo 7c Post captiam troyam ipsius
Abdon indicis istab

Anno mundi. 4026.

villa troyana facta desribunt reges
thomae. II Inscio apud sychnos po-

28. ut assirop sub q̄ etia cestant
moy spē hedi sacerdotis cū nongi
en annis regnassent post quos se
conficiunt sunt.

Anno mundi. 4075.

habuit septem filios et duas filias
muna patet hic.

Amunad Samas Jerbo

Saddai

Asom

2000

Asom

Tertia etas mundi

se belligerasse diceret. **H**ic etiaz ut dicitur in pollicato libro primo levem questionem a natis sibi propositam non potuit explicare. a quibus dum impudentius et procacius deridere vir verecundi ingenij quasi toricato confusio nis iaculo p̄fossus ad mortem spiritum exalatuit. **Q**uestio autem nautarum hec fuit. Ibat enim homerus spaciatum in littore maris aspiciens celum utpote consideratione elevatus. que videntes pescatores sedentes in littore adimicet colloquentes deriserunt. qui cum eos ridentes aspiceret interrogavit quid haberent. qui direxerunt quotquot cepimus non habemus. et quod non cepimus retinemus. **V**ermes enim in vestibus scrutabantur. Homerus vero dirigens cogitatum ad pisces cogitabat qualiter hoc esse potuisse ut videlicet non dum captos haberet pisces. et captos pisces non haberent. **A**utem vero quidam eum ex hoc amaricatum adeo ut in insaniam versus seipsum suspenderit. **V**ixit autem annis centum et octo. De homero historiographi referunt quod ipse virtute pariter et etate non solum poetarum sed et philosophorum princeps vocari pariter et hec rei apud grecos iure meruit. **N**am et ante omnes fuit quoniam memoria nota est. et omnibus veritis et lucidius quicquid dicere voluit explicauit. **H**ic de troie captivitate iuxta numerum grecorum litterarum vigintiquattuor librios heroycis versibus edidit. quod opus Iliades nominavit. Alterum quoque hisdem versibus condidit ad earundem numerum litterarum quod vocavit Odysseam in qua Ulixis errorem scripsit. **V**ixit autem annos centum et octo semper ut plurimum census.

Achilles Capistrani filius a sibila phrigia premonitus ciuitatem troyanam fore peritura in nemora secessit. et solitudines coluit. et armentorum atque gregum magnam curam suscepit eas custodiendo. Circa que ut plurimum diuitie antiquorum fuere. Quibus cum apud Symeantem vocaret flumen a venere dilectus est. Et eius amicicia atque concubitu usus ex dea vene regeneravit Eneam qui regnauit in itali. **H**ec ficticia deceptores ruidum populorum confinxerunt quibus sua stupria et adulteria palliavunt.

Solum flu

Eneas Anchysē filius anno sex eto principatus Labdon in Latium venit hic certe omni forma et elegancia inclitus fuit. qui cum patre et ascanio filio ac cayeta autrice multis Troyanis consociatus post deletam troyam a grecis relegatus venit in italiā.

Anchises Ven⁹ dea

Linia regum
italie

Latini

Eneas

cum viginti namibus. et plurima bella excitauit ac constituit. **H**ic enim fertur in coniugem habuisse filiam Piram. et dens habitus fuit errore vulgi.

Ascanius

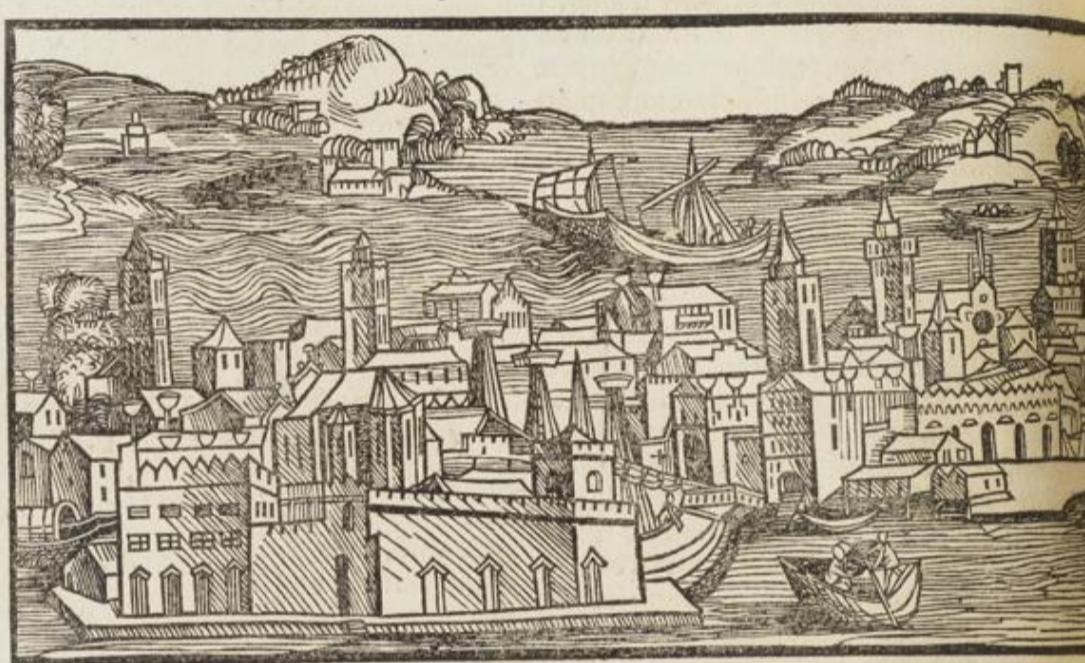
Codrus

Odrys ille Melanti regis filius ultimus rex Atheniensium fuit septimo et vigesimo principatus Samuelis sacerdotis anno post patrem atheniē sibus regnare cepit. et regnauit annis 21. Post ciuius mortē atheniensium reges defecere. hic non regali sed respecto habitu quo ignotus esset se ipsum voluntarie morti tradens. ut morte sua populum suum ab hostibus liberaret. dignus exemplum paucis aut nullis immitandum principibus reliquit. **V**nde ob hanc miram fidelitatem a sanctis doctribus allegari solet

Tertia clas mundi

quasi quedam figura christi in eo processisset. Nam cum sciebat q; peloponenses responsus habuissent a diis q; ille exercitus haberet victoriam cuius rex occideret in bello. ut victoriam haberet exercitus suis accedens ad extremum hostium contendens cum uno occisus est. Quo agnito peloponenses bellum e vestigio soluit et athenienses liberantur. Maluit hic certe sic mori ut sui viscerent q; suis superatus gloriatus vivere. Codro itaque defuncto atheniensium res publica tandem per magistratus postea est administrata quousque Solon insignis legumlator in duces fuit electus. Reges autem atheniensium a centesimo hebreorum seruitutis anno usque ad istum. 487

Venecia civitas nostro etio cantatissima urbs. emporium nobile italicum. terra maritima potissimum. Quia quidam ab ente seu veneto Troyano initium habuisse dicuntur. Troya enim eversa anthenor cum in intimum simum adriatici maris classe recte aduenit. Erat cum eo multitudo Enetum qui seditione (ut titus lini memorat) ex pasflagonia pulsi. in qua habitaret querebatur sedem qui veneti appellati. Provincia hinc venetia appellata. Longitudo eius historica. Ac deinde quicquid est agri in paduam flumen. Latitudo vero hinc padum flumen inde alpes (q; italicum a germania dirimunt) ampliora est. Regioni nomine diu ut venetia appellaret annos supra mille quingentos mansit. Bello ipsam et quae erant vicini. Cisalpini galli et quae venerunt in italicam germani septemiero infestarunt ac plati sunt. Quidam vero sevissimum Athila rex hunorum fecit. Iscum magno exercitu venientes oppida expugnauit multa vi capta succedit. quendam funditur diruit. Tunc isto rege Padua capta et successa. Aquileia et alium eversa. primates

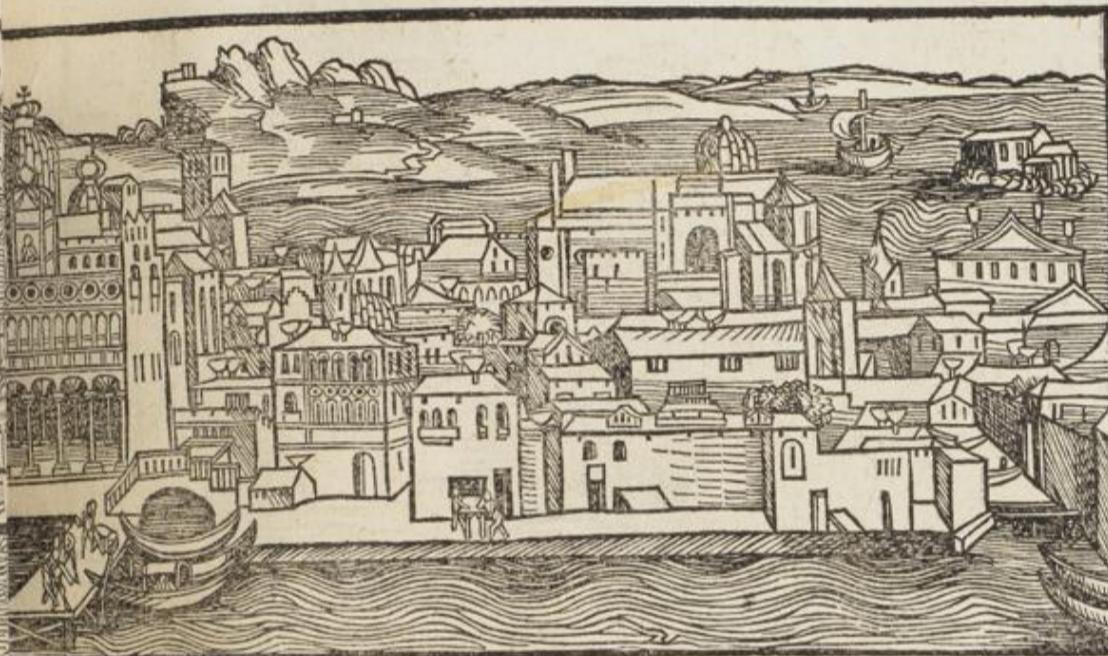
nominis veneti ut pestis hanc fugeret se se ac quis haberet liberos. coinges. fortunas in primas insulas portulerunt. Et venetiarum civitatem pro regione appellariunt Aquileienses igit gradum Concordias prodidere et apulas. Ultimates sicut vibes sunt in sex portas diuisam habebant. Sexque in stagno insulas opida prodiderunt. Torcellum maius buri anum. amoriacum Constantiacum Albiola pastriola. Et fossam Elodiam. venetos quo trojanis stirpe ortos esse auctor est Cato. primi eius viribus magistratus tribuni fuerunt. verum civitas libero iure et ad imperandum nota. Primum rei maritime studio pollere cepit. breuique eius opus intimum ut mari terraque finitimus terrori eent procedente tpe eorum imperium ad outlet propagari ceterum. multaque in dalmatico sum. Epiro et universa grecia quae provincias pene omnes brevi tpe sedis locis fecerunt. Et in ora pontica maris non parca gesse. moris ad Thraciam usque veneta atque pmora sunt Friderici imperatoris tpa quae natali plio ad apostolicam sedis obsequum retrare crevit aut ab ipso proditosis inicio veneta civitas ab

Tertia etas mundi Solium xlvi

annis regnauere.

Treascanus filius Enee ex Crensa priamii regis filia secundus rex latinorum regnare cepit. Albanum civitatem condidit. ibi regnauit. Vnde dicitur est rex albanorum. Poste triq; sui dicti sunt Albani. et fuit primus rex albanorum. Illam autem ex oraculo suis albe quam in albano monte cum triginta pullis inuenierat. Et ab situ porrecte in dorso vibis longam albam appellauit.

Venetia

nonnis veneti repulsi fugati habebant liberos. conugs fortunatis p. insulas exalat. Et venetiarum ciuitatis appellatur Noleenses iugis gradu. Cis les reddere trapulos. Ultinatus fuit in sic portas diuinas habebat. Sed non in insulas opida redderent. Tunc nobis burianum amouacum Cestianum. Iu pastrola. Et fossam Elobi retinens. na surpe ortos esse auctor. Cui p. ribus magistratus tribus transmarinis libero inter et ad imperium suum maxime studio polim. aperte. et int. re mari terraque sumuntur fer edente tpe copi imperiali gregari. prout multaq; in dalmatione. Ego uersa grecia qd polumque se busi dicens recere. Et in egyptia m. m. r. ca gessere. moriq; Iustum regre ma piora sum. sed uigilans nali plio ad apliz. sed uigilans uia aut ab ipso potius responsum

a potenteribus dictioribusq; olim regionis vene- te. fuit a principio habitata. Porro ducalis se- des primi in Eraclea. deinde in methana uoco Postremo in rivo altu p. sensu oim traslata est q; tu es loco hostili a manu. et rediderat ad ci- uitatem maritimam oim comodissimam videtur. que aut mediterranea. pruincia fuerat. Ea ciuitati- bus euersis mutauit nomen. Nec deinde ve- necia. Sed pars nomen lombardie accepit. p. marchia taruisana. Pars fori iuli patria. p. hystria appellata est. Insul' do qd religiosis fue- rat antiqui nomi masit. et cu ples cent Vene- necie appellate sunt. Et nunc ciuitatis vni no- me sortites sunt. Ea igit in intimo adriatici ma- ris sum sita. Ad annu salitis. lvi. supra qd in- genit' odita fuit. q anno attila rex hunor aqle- giā diruit. Vlarses iustiniani ipatos dux ad- uersus Gothos eccias scii Theodori et gemini- an in veneciis edificauit. deinde pataui secunda transmigratio in stagnu venetiarum p. fugientes. Num altu iplueret. Et olinolese castri ubi nuc castellani est episcopu p. didere. et scii martini et scii Johis in bragiula ecclias p. struxerunt. Va-

riasq; basilicas celeberrimas. Cives postea edi- ficarunt ad. lxx. et. xxvij. salutis anni. Justinia- ni ducis veneto anno. ij. bc. Marci corpus ex asia est delata. Anno seqnti cu f. ei. Iohes in ducau suctus est. Ecclia scii marci edificata in celebriori vibis loco. ubi preciosissima et pene extimabilis recondita sunt dona. Angebant enim indiges venetorum opes mirabili incremente. Nam ad annu qrtu de duodecies cetero Veneti fratis bello sociati vibis Constantinopolitane dno sunt potiti. Postea pons rivo alti sublige est p. structus. Ut aut pauca et multis narramus. Situ vibis potius mirari qz digne laudare possumus. Vibes et medijs undis surgente adeo hu- manarum rex exundante mari prigua ut oes oim genex merces ercipit. Cu interea illuc optuna flumia accedit. qb fringes et alia vite necessaria et mediterraneis locis asportant. Hinc illud fieri dictu mirabile ut in q vibes ferme nihil gig- nit in ea oim copia exuberet. Taceo domorum a- plitudine. Turres p. celas sacratissimarum ediu- omameta. et emedius undis tecta surgentia vir- ipis q no viderint credenda. Quae poetarum quispij

Tertia

Etas

mundi

non absurde dixerit. manib⁹ fabricata cōclū. Quid manalia adducā ⁊ in manalib⁹ imensa in numerosamq; classēm. quid conscriptorum patrū numerū ordinē mortū sanctimoniā. cū cōrum optimates iam ferme anno millesimo imperent. ac benignos oībus ⁊ liberos sumus appariant. Ideo cōcludere libertatē felice cīvitatē optimis auspicijs nata. Ante igit̄ falsos fluctus formi ca marinos. Ebiber ⁊ totū testudo circuit orbem. Quā venetū ruet imperiū sanctusq; senatus.

Padua

Patauia rabs ytalie vetustissima cele beriūma hic. quā anthenorem Troya p̄ fugū condidisse virgilins testat̄. hic tamē ille vibem pataui sedesq; locavit. Et titus liuius decus patauinorū idem seriose narrat. Antheno: em per medios achinos illiricos penetravit sinus ⁊ regna liburnorū ad initium adriatici pelagis accessit. Expulsis euganeis q; ea loca temierunt vibem condidit Patauum. Cicero aut̄ in philippicis patauinos romāis fuisse amicissimos dicit. qui rem publicam dif scilimis temporibus armis ⁊ pecunia iuverūt. Sunt aut̄ postea Padua perfelicissima stante. R.p. tempa romanorum colonia non eo modo deducta quo ceterē deducebant̄ deductis no uis populis in coloniā. sed datu; est paduanis ins lachis in designandis rome magistratib⁹ fe rendi suffragiū ins haberent. Unūlam aut̄ edificiorū pulchritudine p̄sertim publicorū in ytalia sibi simile esse tenem⁹. Sunt em̄ noua que cūq; in ea nūc extant vel publica vel priuata. qm̄ Attila rex hunorū ferro igniq; munita reliquit. Instaurata a narsete eunicho ⁊ rauena tibus longobardi deinde incensaz denastarūt

Aucta vero est mirabili incremento per karoli magni ⁊ filiorū nepotūq; impatiū tempa. q; usq; friderici primi ipib⁹ Ecelinus tyranorū oīm crudelissimus eam sibi subegit ⁊ innumeras cedes ac proscriptioñes ciuitatis peregit. Char rarienses deinde sub capitaniatū titulo rex in patatio potiti sunt qui eam vibem paulop̄ minus centum p̄ varias successiones possessas opulentiorē ornatioñēq; reddiderūt. La gentis nobilis Charraie opa maiori ex pte excitata ornataq; fuerunt menia. quibus tripli circu tu ⁊ muro patauium communite. Et licet per eam Timanus fuerit delapsus. multis tamen varijsq; fossis magno ⁊ ingenti opere manu factis atq; circum vibem ⁊ per diuersa agri lo ca ornamento vbi commodoq; ab eis de char rariensisbus sunt perducte. ⁊ arr in vbe multissima ⁊ pallacium facile in ytalia primarū. Et varia eorum opera. Heinricus quartus im perator germanicus Cathedram patauij eclesiam que extat edificavit. Pretoriumq; quo nullum in orbe pulchritius · quod postea casu crematum. speciosius veneti construxerunt et ossa titi liniū in conspicuo loco collocaerūt. Est

Tertia etas mundi
 In ea insignis cui in ytalia rarissime sunt similes beati Antonii basilica. Est et in ea iste virginis templum quod seruat. S. Luce euangeli sit et prof docimi et corpora cum diue Justinereliquis quod Iouis templum fuisse assertar. nunc monasterium amplissimum ordinis dini Benedicti dicatum. In ipsa quoque gymnasium habetur omnium ytalie celeberrimus ubi sunt edes amplissime studentium quibus sunt opes tenuiores deputate. Viros quoque pretitum lirium genuit hec vrbis doctrina clarissimos. Paulum iuris consultum. Petrum Apollonem conciliatorem summum et mathematicum et phisicum. Unius preclarissima scripta ad communem hominum utilitatem maximo in honore sunt habita. Albertum ordinis heremitarum theologum et declamatores celeberrimum. Stellam flacum et volusium et complurimos in omni arte excellentes. Amari sursim habet navigationem fluviu bunt qui secus eam fluit. A lucia fusina certo milario fossa manu facta paduam compendio navigatur.

De regno latinorum et ytalie

Latinorum regnum prouinciam illam fuisse dicimus quam nunc Campaniam appellamus. Et hec una ex decem et octo regionibus habita est. que certe plura habebat loca a ceteris regionibus frequenta. ut Limius et Virgilius contestati sunt sed cum plus iacture in ea quod ceterarum sit factum evenit. ut nunc aliqua regionum ea sit incultior. aut infrequenter habeatur. Hec ideo latina appellata est. quia Saturnus cretensium rex Iouis filii arma fugiens in eisdem locis latuit. quod Virgilius in quibus versibus posuit dicens. Primus ab ethere venit Saturnus olympos. Arma Iouis fugiens et regnis exul ademptus. Is genus indocile ac dispersum montibus altis. Composuit legesque dedit lacuumque vocari. Maluit his quoniam latissimetur in oris. Eins autem magnitudo a principio angustissima fuit. Seruus autem dicit Latinos pro-

Solum xlviij

prie appellatos fuisse eos qui intererant viceribus Albani montis. Sines vere huius regionis latine nunc campanie nuncupate a mariana parte ab hostiis Tiberinis incipiunt. et in Cayeta rive terminantur. vbi sunt civitates extantes et dirute videlicet Ostia Sinuessa Ardea Terracina et Careta. Et insule poncia et Pandana atque mons Circens. In mediterraneis autem velitre Aritia olim civitas agnina. peneistica. tyburtina. Thuscum et alba olim civitas A qua albani reges. In hac igitur regione fuere populi qui ab origines nasci. Volsci. Hernici. Equicoli et Marsi dicebantur. Magni dicebantur. Magnum enim hec regio habet circumflexum. Janus autem pater et deorum deus cognominatus vir utique per humerus bonusque atque summus hospitalitatis cultor ex orientibus venies regionibus primus omnium in ytalia regnare cepit. Is inter cetera virtutis sue opera Saturnum non modo benigne suscepit verum etiam cum eo regnum partitus est.

Etalia quippe Europe regio est omnium totius orbis celeberrima. que a bobus nomen habuisse existimat. unde etiam Plato in Thimeo TAURO vocavit ytalos. Agrum multitudine pulchritudineque ac fecunditatem dirit. Est autem hec regio in forma crucis inter adriaticum et thuscum mare. sine superum et inferum. et a iugis alpium. dorsisque appennini montis porrecta se paulatim attollens usque ad regnum verticem et littoribus extensum. in ultimo sui in duo scanditur cornua. Quorum alterum Jonium spectat mare. Alterum siculum. in extremitate Reginum oppidum habens. Eius longitudo ab angusta pretoria que in Alpinio fine sita est. et per romam capuanicas porrigitur usque ad oppidum rhegium (Solino teste) decies centena et viginti milia passuum colligitur. Latitudo vero quod draginta cccm. Vbi maior latitudo. Vbi vero minor centum trigintaser. Habetque umbilicum in agro Rheatino que dudum ex latere maris superi Rubiconem fluminum pro finibus habuit. Dicta est autem prius Hesperia ab Hespere atlantis fratre Deinde Oneotria ab optimo viro quod ibi nascitur. Postremo ita

Tertia etas

sia ab ytalo Siculorum rege dicta est. qui venit ad hec loca. In quibus et habitant et regnauit. Hec regio nullis terris cedit sine agro; ubertate sine armorum gloria. habens vibes ubertimas.

Nomina et ordo regum latinorum et ytalie

Janus	i	Isti quinq[ue] regnauerunt ann. xx
Saturnus	ii	
Picus	iii	
Jannus	iiii	
Latinus	v	

mundi

Eneas	vi	an. iij.
Ascanius	vij	an. xxvij
Silvius	vij	2m. xxix
Eneas silvius	ix.	an. xxxij
Latinus	x	an. l.
Alba silvius.	xij	an. xxxix
Egypt silvius	xij	an. xxxix
Capis	xij	an. xxxix
Carpentus	xij	an. xxxix
Liberinus	xv	an. viij
Agrippa	xvij	an. cl.
Aremillus	xvij	an. vir.
Aventinus	xvij	an. xxxvij
Procas.	xix	an. xxxij.
Amulius	xx	an. clvij
Munitor.	xij	2m. j.

Pisa

Disarum Ethurie civitas his temporibus (ut strabo resert) a grecis ex ipsa Archadii civitate venientibus initium sumpsit. Nam seruins sic inquit Quidam ex ea et Elide civitatibus veneruntur. et pisas in ytalia considerunt. quas sic ex pristina civitate vocauere. Eam enim vibem vetustam et gestarum rerum gloria claram ab Alpheis origines habuisse. Virgilins dicit quom ait. Hos parere iubent. Alpheus ab origine Pise. vobis ethensca solo. Et plinius pisas inter auxerim et arnum annes a pelope et territanis greca gente ortas asserit. Iustinus vero dicit. Pisas in liguribus grecos antores habere. Et lucianus in primo hinc tyrrhenia vado frangentes equora Pise. Hecigitur civitas quam inselit nunc sic habita utpote que floretino populo grauissimis subiaceat pressuris. olim tamen potentissima fuit florentibus autem romanorum rebus nullus habuisse potentatum innenimus. Postq[ue] vero maritime urbes ethusce. hinc luna inde populania delata fuerint. quiescentibus per

Tertia etas mundi
 roli magni & filiorum tempora ytalie rebus eā
 quam postea habuit potentiam assumere ce-
 pit. Quibus temporibus & deinceps multos p-
 constantissimos habuit maritimo bello viros. q-
 rum virtute & præstantia mirumq; modū aucta
 fuit. Quo factum est ut inter ethuscas ur-
 bes & bellū gloria diuītij atq; potentia pñci-
 patum obtinere promeruerit. Et multas insu-
 las atq; ipsam quasi h̄ierusalem suo dominio
 subegerit. Sed ab annis septuaginta postq; ea
 ciuitas florentinis subiecta fuit infrequeñ po-
 pulo opib; exinanita penitus est reddita.
 P̄ se tertio engenio pontifice romano ornate

Solum xlviij

fuerunt. Ea enim nunc superbissimis edificijs
 & pontibus super Aenam fluvium positis ex-
 ornata plurimum est. Habet inter cetera hec ci-
 uitatis. Templū diue virginī dicatum & clau-
 strum toto orbe celeberrimum quod campus
 sanctus nuncupatur. Atq; turrim camponari
 am miro ordine confectam. Quid omnia vide-
 ri & mirari incredibile videtur. Genuit hec ci-
 uitas inter ceteros Raynerium & bartholome-
 um Theologos. & Jurispontificij doctissi-
 mos ordinis predicatorum. Atq; Huguijons
 grammaticam. & alios multos.

Anglie prouincia seu Brittannia

Anglia insula quam veteres Albion a-
 quibusdam albis montibus qui ad
 eam nauigantib; prius apparent vo-
 caneretum Brittaniā & bruto Silvij positi-
 mi latinorum regis filio albionam insulam
 quam gigantes incolebant superatam ab ipso
 brittaniā appellavit. Et hec brittaniā ma-
 ior ad minoris brittaniie differentias gallias
 contingentis dicebatur. Tunc a quodam an-
 glo potentissimo rege anglia in hodiernū dies
 appellata est. Hec enim triangularis est inter
 septentrionem & occidentem sita. que ab om-
 ni continente habetur diuisa. Nam a germa-
 nia que sub septentrione est incipit. Et iuncta
 galliam & Hispaniam versus occidentem pro-
 tenditur. Et ideo Solinus dixit. Finis erat or-
 bis ora gallici littoris. nisi brittānia insula no-
 men pene orbis alterius mereretur. Vnde Vir-
 gilius. Et penitus toto diuisos orbe brittānos
 Brutus autem cum in brittaniam seu angliaz
 mansionem sibi delegisset e vestigio secus Ra-
 messis fluvij ripas. Trimonates condidit vir-
 bem munitissimam. Et quidem omnibus co-
 pijs feracissimam ad veteris Troye memoriaz
 recensendam. Brutum hunc tres genuisse fili-
 os ferunt. scilicet Locrinum Albanetum & cā

Quarta etas mundi

brem. Qui primo insulam inter se dividentes. Locino natu maiori media insula pars obuenit. Que ab ipso lochia postea fuit cognominata. Et in ea adhuc Lundinum civitas extare dicitur. Vtibz mercatoribus et negotiatoribus marime celebrata. In qua adhuc anglice reges principesq; ac senatus populi cum mercatoribus contenire ut plurimum tradunt. Ab anno vero eius filio quarta insula pars obuenit que ab eo Albania fuit dicta. Et hec socia nunc nuncupatur. Estenim eius insula in qua est Anglia socia suprema pars in aquilonem versa fluminibus haud magnis et monte quodam ab Anglia discreta. Cambri vero tertio filio Cambria qui nunc Thyle dicitur in insula inter septentrionalem plagam et occidentalem que ultima fuerat ex cognita a romaniis. in qua estin solsticio sole de cancri sidere faciente transitum non nulla. bimili solsticio proinde dies nullus. Huins insule maxima pars fructifera est. Abundat pecore Auro et argento ferroq;. Efferrunturq; ea pelles et mancipia. Et canes ad venandum aptissimi. Multis insulis nec ignobilibus circumdatur. quem Hibernia ei proximat magnitudine. paruo a Britannia disuncta fredo. Et insule parue. Orchades appellant. Gregorius beatissimus pontifer huins nominis secundus e missis Augustino miletto et Johanne monachis cum alijs probatissime vite viris. Primum anglam ad fidem christianam convertit. Et in ea deinde multi reges claruere miraculis. Circuit Britanniam patere triginta octo milia passus septuaginta quinq; milias pythias et ysidorus tradut. in quo spacio magna et multa flumina. preterea metallorum larga varia et copia. Eorum hystorias Veda optime descrit.

Quartae etas mundi incipit a principio David. et durat usq; ad transmigrationem Babilonis. Et habet secundum hebreos annos quadraginta octogintaquatuor. Sed secundum septuaginta interpretes habet annos quadraginta octogintaquinquaginta annos. Qui David primus regnauit de tribu Juda apud Hebreos annis quadraginta septem in Ebron super tribum Juda. et tricentum tres super totum israhel. Inchoatur autem quarta etas mundi in David re-

etas mundi

ge. non quia primus regum sed quia primus regum de tribu Juda. quoniam ei fuit facta expressa promissio de christo nascituro de tribu Juda. Gesta autem eius patent per totum secundum librum Regum 7c. Vnde David annita morte saulis luxit cum suis. et ieunauit. instituitq; carmen lugubre. quia rex Israhel primus ante eum et dominus eius.

David propheta omnis princeps. Iacob tribu Juda filius. primus Hebreorum rex anno a nativitate Abrahe nonagesimo quadraginta etimo primo Hebreis regnare cepit. Et regnauit (omnibus computatis in hie quattuor iusalem et in Ebron) annis Amon. 1 Cheliab 2 nis quadraginta. Vir quodam ab infancia pulcherrimus Russusq; ac de cora facie. ingenti fortitudine sed animo maiori. Qui preter philisteum gigantem virum fortissimum quem ante regni susceptionem funda interemerat. etiam in certaminibz. (suscepto imperio) que pro subiectis regni suscepiebat primus ad pericula semper properabat. Ipse regno ad epto primum Hierosolimam obsidens tandem cepit. expulsis inde cananensis et Jebuseis. Inde omnes palestinorum et hostes omni et parte conterunt. Tandem cum predictum tempus regnasset plenus dictum bonorumq; operum obdor-

Linea Christi
David secundus
rex Israhel
Anno mundi q.
diagesimo octua
gesimo quinto.

Filius danid in Ebron

computatis in hie

quattuor

iusalem et in Ebron) annis

Amon. 1 Cheliab 2

nis quadraginta. Vir

quodam ab infancia

pulcherrimus

Russusq; ac de

cora facie. ingenti

fortitudine sed

animo maiori.

Qui preter

philisteum

gigantem virum

fortissimum

quem ante regni

susceptionem funda

interemerat. etiam in cer-

taminibz.

(suscepto im-

perio) que pro subiectis

regni suscepiebat primus

ad pericula semper pro-

perabat. Ipse regno ad

epto primum Hiero-

solimam obsidens tan-

dē cepit. expulsis inde cha-

nanensis et Jebuseis.

Inde omnes palesti-

norum et

hostes omni et parte co-

terunt. Tandem cum p-

redictum tempus regnasset

plenus dictum bono-

rumq; operum obdor-

Ab solō. 3. Adonias 4

Saphatias. Hietras

